

REGULAMENTUL SENATULUI din 24 octombrie 2005

EMITENT • **SENATUL**

Publicat în **MONITORUL OFICIAL nr. 948 din 25 octombrie 2005**

Data intrării în vigoare **25-10-2005**

Formă consolidată valabilă la data 22-10-2008

Prezenta formă consolidată este valabilă începând cu data de 22-10-2008 până la data de 06-12-2008

Notă CTCE

*) Notă CTCE:

Forma actualizată a acestui act normativ la data de 22 Octombrie 2008 este realizată de către Departamentul juridic din cadrul S.C. "Centrul Teritorial de Calcul Electronic" S.A. Piatra-Neamț prin includerea tuturor modificărilor și completărilor aduse de către: [DECIZIA nr. 601 din 14 noiembrie 2005](#); [DECIZIA nr. 317 din 13 aprilie 2006](#); [DECIZIA nr. 990 din 1 octombrie 2008](#).

Conținutul acestui act aparține exclusiv S.C. Centrul Teritorial de Calcul Electronic S.A. Piatra-Neamț și nu este un document cu caracter oficial, fiind destinat pentru informarea utilizatorilor.

Capitolul I Organizarea Senatului Secțiunea 1 Constituirea Senatului

Articolul 1

- (1) Parlamentul este organul reprezentativ suprem al poporului român și unica autoritate legiuitoare a țării.
- (2) Parlamentul este alcătuit din Camera Deputaților și Senat.

Articolul 2

- (1) Senatul este ales pentru un mandat de 4 ani care se prelungește, de drept, numai în condițiile excepționale prevăzute de Constituție.
- (2) Senatul se organizează și funcționează potrivit dispozițiilor Constituției, legii privind statutul deputaților și senatorilor și prezentului regulament.

Articolul 3

Senatul nou-ales se întrunește în locul, ziua și la ora stabilite prin decretul de convocare emis de Președintele României, în cel mult 20 de zile de la alegeri, potrivit art. 63 alin. (3) din Constituția României, republicată.

Articolul 4

- (1) Senatul legal constituit alege Biroul permanent.
- (2) Până la alegerea Biroului permanent, lucrările plenului Senatului sunt conduse de cel mai în vârstă senator, în calitate de președinte decan de vârstă, asistat de cei mai tineri 4 senatori, în calitate de secretari asistenți. În situația în care 2 sau mai mulți senatori au aceeași data de naștere, desemnarea se face în ordinea alfabetică a numelui.
- (3) Imposibilitatea exercitării atribuțiilor de către președintele decan de vârstă ori de către unul sau mai mulți secretari asistenți, indiferent de motiv, se constată prin votul majorității senatorilor și atrage, de drept, înlocuirea acestora cu următorii senatori, potrivit criteriilor prevăzute la alin. (2).
- (4) Refuzul exercitării atribuțiilor de către președintele decan de vârstă ori de către unul sau mai mulți secretari asistenți, indiferent de motiv, se comunică personal în plenul Senatului și atrage, de drept, înlocuirea sa potrivit dispozițiilor prevăzute la alin. (2).
- (5) Până la alegerea Biroului permanent pot avea loc numai dezbateri cu privire la validarea mandatelor de senator, a procedurilor necesare depunerii jurământului sau legate de constituirea noului Senat.

Articolul 5

- (1) Pentru validarea mandatelor, Senatul alege în prima sa ședință o comisie compusă din 15 senatori.
- (2) Numărul senatorilor care sunt propuși în Comisia de validare de fiecare partid, organizație a cetățenilor aparținând minorităților naționale, alianța politică sau alianța electorală este în funcție de numărul membrilor săi raportat la numărul total al senatorilor și se stabilește prin negocieri realizate de reprezentanții acestora*).
- (3) Partidele, organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale, alianțele politice sau alianțele electorale fac propuneri nominale în limita numărului stabilit potrivit alin. (2).

(4) Propunerile nominale se transmit secretarilor asistenți. Președintele decan de varsta prezintă aceste propuneri plenului Senatului în ordinea numărului de senatori ai fiecărui partid, fiecărei organizații a cetățenilor aparținând minorităților naționale, fiecărei alianțe politice sau alianțe electorale. Senatul hotărăște asupra propunerilor cu votul majorității senatorilor prezenți.

(5) Nu pot să facă parte din comisia de validare senatorii împotriva cărora au fost înregistrate, la Senat, sesizări motivate de invalidare a mandatului, anterior constituirii comisiei.

Notă CTCE

*) Notă CTCE:

Prin [DECIZIA CURȚII CONSTITUȚIONALE nr. 317 din 13 aprilie 2006](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 446 din 23 mai 2006, s-a constatat că prevederile art. 5 alin. (2), în măsura în care se referă la numărul membrilor partidelor, organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale, alianțelor politice sau alianțelor electorale, iar nu la configurația politică rezultată din alegeri, conform art. 64 alin. (5) din Constituție, sunt neconstituționale. Prin urmare, în conformitate cu art. 147 alin. (1) din CONSTITUȚIA ROMÂNIEI republicată în MONITORUL OFICIAL nr. 767 din 31 octombrie 2003 dispozițiile din legile și ordonanțele în vigoare, precum și cele din regulamente, constatate ca fiind neconstituționale, își încetează efectele juridice la 45 de zile de la publicarea deciziei Curții Constituționale dacă, în acest interval, Parlamentul sau Guvernul, după caz, nu pun de acord prevederile neconstituționale cu dispozițiile Constituției. Pe durata acestui termen, dispozițiile constatate ca fiind neconstituționale sunt suspendate de drept.

În consecință, dispozițiile art. 5 alin. (2) așa cum sunt prezentate mai sus, au fost suspendate în intervalul 23 mai-6 iulie 2006, iar începând cu data de 7 iulie 2006 acestea și-au încetat efectele juridice.

Articolul 6

(1) Comisia de validare își începe de îndată activitatea, alegându-și un președinte și 2 vicepreședinți, care alcătuiesc biroul comisiei și se organizează în 4 grupe de lucru cuprinzând fiecare câte 3 membri. Alegerea acestora se face prin votul deschis al membrilor comisiei.

(2) Desemnarea președintelui și a vicepreședinților se face prin negociere, potrivit configurației politice rezultate din alegeri.

Articolul 7

(1) Secretarul general al Senatului preia dosarele privind alegerea senatorilor de la Biroul Electoral Central și le predă președintelui Comisiei de validare, după constituirea acesteia.

(2) Președintele Comisiei de validare împreună cu vicepreședinții repartizează grupelor de lucru dosarele privind alegerea senatorilor primite de la Biroul Electoral Central, în ordinea circumscripțiilor electorale, cu excepția celor referitoare la membrii comisiei.

(3) Verificarea legalității alegerii senatorilor se face de către grupele de lucru. Verificarea legalității alegerii senatorilor care compun grupele de lucru se face de către biroul Comisiei de validare, iar a membrilor biroului, de către cei 12 membri ai grupelor de lucru.

(4) Grupele de lucru, respectiv biroul Comisiei de validare, sunt obligate să prezinte, în scris, în plenul comisiei propunerile de validare sau invalidare privind dosarele repartizate în termen de cel mult 3 zile de la constituirea comisiei. Propunerile grupelor de lucru și a biroului Comisiei de validare se adoptă cu votul majorității membrilor acestora.

(5) După expirarea termenului de 3 zile, discutarea dosarelor nesoluționate, precum și a dosarelor membrilor biroului Comisiei de validare se face în plenul comisiei.

(6) Comisia de validare se pronunță prin votul majorității membrilor săi asupra propunerilor referitoare la validarea sau invalidarea alegerii senatorilor, precum și asupra contestațiilor primite în termen de 4 zile de la constituirea sa.

(7) Contestațiile pot fi formulate de cetățeni români cu drept de vot.

Articolul 8

(1) Comisia de validare poate propune invalidarea alegerii unui senator în cazul în care constată că alegerea acestuia s-a făcut prin încălcarea dispozițiilor legii electorale privind candidatura sau obținerea mandatului ori în situații de fraudă dovedită sau recunoscută.

(2) Audierea senatorilor pentru care s-a propus invalidarea alegerii este obligatorie atât în cadrul Comisiei de validare, cât și în plenul Senatului. În fața Comisiei de validare cel în cauză își poate alege un apărător dintre membrii Senatului sau poate fi asistat de un avocat cu drept de a pune concluzii la Înalta Curte de Casație și Justiție.

Articolul 9

În cel mult 5 zile de la constituire Comisia de validare întocmește un raport în care nominalizează senatorii pentru care propune validarea sau invalidarea mandatelor, cu motivarea propunerilor de invalidare.

Articolul 10

Raportul este aprobat de Comisia de validare cu votul majorității membrilor acesteia. Opiniile diferite se consemnează și fac parte din raport.

Articolul 11

Senatul se întrunește, de drept, în a 5-a zi de la constituirea Comisiei de validare, pentru dezbateră raportului prezentat de președintele acesteia.

Articolul 12

- (1) Senatul hotărăște prin vot asupra listei cuprinzând numele și prenumele senatorilor propuși pentru validarea alegerii, ordonați pe circumscripții electorale.
- (2) Senatul dezbate și hotărăște prin vot cu privire la fiecare senator propus pentru invalidare.
- (3) Hotărârea privind validarea sau invalidarea alegerii senatorilor se adoptă cu votul majorității senatorilor.

Articolul 13

- (1) Senatorii a căror alegere a fost validată depun jurământul de credință față de țară și popor, în condițiile prevăzute de lege.
- (2) Refuzul de a depune jurământul atrage pierderea mandatului.

Articolul 14

- (1) Senatul este legal constituit după validarea mandatelor a trei pătrimi din numărul total de senatori.
- (2) Validarea mandatului de senator presupune validarea alegerii senatorului, precum și depunerea jurământului de către acesta.

Articolul 15

Atribuțiile Comisiei de validare revin Comisiei juridice, de numiri, disciplină, imunități și validări, odată cu constituirea acesteia, iar Comisia de validare își încetează activitatea.

Secțiunea a 2-a **Grupurile parlamentare**

Articolul 16

- (1) După validare și depunerea jurământului, senatorii se constituie în grupuri parlamentare, care sunt structuri interne ale Senatului. Un senator poate face parte dintr-un singur grup parlamentar.
- (2) Un grup parlamentar poate fi constituit și poate funcționa numai dacă cuprinde cel puțin 7 senatori, care au fost aleși pe listele aceluiași partid, ale aceleiași organizații a cetățenilor aparținând minorităților naționale, alianțe politice sau alianțe electorale.
- (3) Senatorii membri ai unui partid politic sau ai unei organizații a cetățenilor aparținând minorităților naționale nu pot constitui decât un singur grup parlamentar.
- (4) Senatorii care au fost aleși pe listele unei alianțe electorale sau ale unei alianțe politice pot constitui fie grupuri parlamentare ale partidelor sau organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale componente, fie un singur grup parlamentar al alianței. Partidele sau organizațiile cetățenilor aparținând minorităților naționale pot constitui și grupuri comune.
- (5) Senatorii aparținând partidelor sau organizațiilor cetățenilor aparținând minorităților naționale care nu întrunesc numărul necesar pentru a forma un grup parlamentar se pot afilia altor grupuri parlamentare sau pot constitui grupul parlamentar mixt.
- (6) Dispozițiile alin. (5) se aplică în mod corespunzător și senatorilor aleși sau deveniți independenți.
- (7) Constituirea unui grup parlamentar care să reprezinte sau să poarte denumirea unui partid, a unei organizații a cetățenilor aparținând minorităților naționale, a unei alianțe electorale sau alianțe politice care nu a obținut mandate de senator în alegeri este interzisă.

Articolul 17

Grupurile parlamentare își aleg un lider, unul sau 2 vicedideri și un secretar. La începutul fiecărei sesiuni ordinare conducerea grupurilor parlamentare este anunțată în plenul Senatului.

Articolul 18

- (1) Liderul grupului parlamentar are următoarele atribuții:
 - a) prezintă Senatului denumirea grupului, precum și componenta sa numerică și nominală;
 - b) prezintă Senatului reprezentanții grupului pentru negocierile privind compunerea Biroului permanent, precum și pentru compunerea comisiilor Senatului și a birourilor comisiilor Senatului;
 - c) prezintă Senatului candidații grupului pentru funcțiile din Biroul permanent;

- d)** participa, fara drept de vot, la şedinţele Biroului permanent;
 - e)** poate cere continuarea, întreruperea sau încheierea dezbaterilor, cu respectarea prevederilor prezentului regulament;
 - f)** poate solicita lista nominala a voturilor exprimate cu prilejul dezbaterilor in plenul Senatului;
 - g)** poate contesta rezultatul votului exprimat in plenul Senatului;
 - h)** poate cere pauza pentru consultări in grupul parlamentar al carui lider este sau, dupa caz, cu ceilalţi lideri ai grupurilor parlamentare;
 - i)** poate propune modalitatea de vot;
 - j)** poate propune, in numele grupului parlamentar, retrimiteria proiectului de lege la comisia sesizata in fond;
 - k)** poate propune completarea sau modificarea ordinii de zi;
 - l)** anunta modificările privind participarea membrilor grupului la comisiile Senatului;
 - m)** cere, in numele grupului parlamentar, revocarea membrilor Biroului permanent sau a membrilor birourilor comisiilor propuşi de grupul pe care il reprezinta;
 - n)** informeaza membrii grupului asupra activităţilor Senatului si ale comisiilor Senatului;
 - o)** reprezinta grupul ori de cate ori este nevoie in activitatea Senatului;
 - p)** îndeplineşte orice alte atribuţii stabilite prin regulamentul grupului sau decise prin votul grupului.
- (2)** Unul dintre vicaliderii grupului il înlocuieşte pe lider in lipsa acestuia sau ori de cate ori este nevoie, in baza mandatului dat de acesta.
- (3)** Secretarul grupului asigura întocmirea documentelor necesare grupului.

Articolul 19

- (1)** Orice modificare intervenita in conducerea sau in componenta unui grup parlamentar se aduce la cunostinta, in scris, preşedintelui Senatului, sub semnatura liderului de grup.
- (2)** Preşedintele de sedinta informeaza senatorii, in prima sedinta publica, asupra modificărilor intervenite in componenta sau in conducerea grupurilor parlamentare.

Articolul 20

Repartizarea locurilor ce urmeaza a fi ocupate de grupurile parlamentare, precum si de senatorii independenţi, in sala de sedinta, se stabileşte, prin negociere, de liderii grupurilor parlamentare, avându-se in vedere ordinea descrescătoare a mărimii grupurilor.

Articolul 21

- (1)** Grupurile parlamentare isi constituie un secretariat tehnic ale carui mărime si structura se stabilesc de Biroul permanent, in funcţie de mărimea grupurilor.
- (2)** Persoanele care compun secretariatele tehnice ale grupurilor parlamentare sunt angajate potrivit legii.
- (3)** Numirea si eliberarea din funcţie a personalului secretariatelor tehnice ale grupurilor parlamentare se fac prin ordin al secretarului general al Senatului, la propunerea grupului parlamentar respectiv, prin liderul acestuia.

Articolul 22

- (1)** Grupurile parlamentare au dreptul la mijloacele de transport si la logistica necesara in vederea desfăşurării activităţii, stabilite de Biroul permanent, in funcţie de mărimea grupurilor.
- (2)** In funcţie de posibilităţi, Biroul permanent asigura logistica si senatorilor care nu au aderat la nici un grup parlamentar.

Secţiunea a 3-a

Biroul permanent al Senatului

Articolul 23

- (1)** Dupa constituirea legala a Senatului se aleg preşedintele Senatului si ceilalţi membri ai Biroului permanent al acestuia.
- (2)** Biroul permanent al Senatului se compune din: preşedintele Senatului, 4 vicepreşedinţi, 4 secretari si 4 chestori. Preşedintele Senatului este si preşedintele Biroului permanent.
- (3)** Apartenenta politica a membrilor Biroului permanent, in care se include si preşedintele Senatului, trebuie sa reflecte configuraţia politica rezultata din alegeri, cu observarea principiului consacrat de art. 16 alin. (3) teza a doua din Constituţia României, republicata.
- (4)** Senatorul care a fost ales independent se poate autopropune.

Articolul 24

- (1)** Preşedintele Senatului este ales, prin vot secret, cu buletine de vot pe care sunt înscrise, in ordinea descrescătoare a mărimii grupului parlamentar, numele si prenumele tuturor candidaţilor propuşi de liderii grupurilor parlamentare. Fiecare grup parlamentar poate face o singura propunere.

(2) Este declarat ales președinte al Senatului candidatul care a întrunit, la primul tur de scrutin, votul majorității senatorilor.

(3) Dacă nici un candidat nu a întrunit numărul de voturi necesar, se organizează un al doilea tur de scrutin, la care participa primii 2 candidați care au obținut cel mai mare număr de voturi sau, după caz, toți candidații care s-au clasat pe primul loc la egalitate de voturi ori primul clasat și toți candidații care s-au clasat pe locul al doilea, cu un număr egal de voturi; va fi declarat ales președinte al Senatului candidatul care a obținut votul majorității senatorilor.

(4) După cel de-al doilea tur de scrutin, în cazul în care candidatul aflat pe primul loc nu a obținut votul majorității senatorilor, se organizează noi tururi de scrutin, la care participa candidați după sistemul prevăzut la alin. (3), în urma cărora va fi declarat ales președinte al Senatului candidatul care a întrunit majoritatea voturilor senatorilor prezenți.

(5) Constatarea rezultatelor votului și întocmirea procesului-verbal se fac de către o comisie constituită din câte un reprezentant al fiecărui grup parlamentar.

Articolul 25

(1) Președintele este ales pe durata mandatului Senatului.

(2) Odată cu alegerea președintelui Senatului, activitatea președintelui de vârstă încetează.

Articolul 26

(1) Propunerea de repartizare a celorlalte funcții din Biroul permanent se stabilește, după alegerea președintelui, pentru toate sesiunile legislaturii, respectând configurația politică a Senatului rezultată din alegeri, prin negocieri între reprezentanții grupurilor parlamentare.

(2) Numărul de reprezentanți în Biroul permanent al fiecărui grup parlamentar, în care se include și președintele Senatului, trebuie să respecte ponderea numărului de senatori ai fiecărui grup față de numărul total de senatori, atât în fiecare sesiune, cât și pe întreaga legislatură, potrivit art. 64 alin. (5) din Constituția României, republicată.

(3) În cazul în care nu se ajunge la un acord în cel mult 3 zile, problemele rămase în divergență se supun plenului Senatului, care decide prin votul majorității membrilor săi.

(4) Constatarea rezultatelor votului și întocmirea procesului-verbal se fac de către comisia prevăzută la art. 24 alin. (5).

Articolul 27

(1) Alegerea vicepreședinților, secretarilor și chestorilor se face la începutul fiecărei sesiuni ordinare, conform art. 26 alin. (1) și (2).

(2) În vederea depunerii propunerilor nominale, Senatul validează prin votul majorității senatorilor repartizarea funcțiilor din Biroul permanent ce revin fiecărui grup parlamentar în acea sesiune.

(3) Propunerile nominale pentru funcțiile de vicepreședinte, secretar și chestor repartizate se anunță în plenul Senatului de către liderii grupurilor parlamentare respective. Lista candidaților propuși pentru funcțiile din Biroul permanent se supune în întregime votului Senatului și se aproba cu majoritatea voturilor senatorilor. Dacă nu se realizează această majoritate se organizează un nou tur de scrutin, în care lista este aprobată cu majoritatea voturilor senatorilor prezenți.

Articolul 28

(1) Odată cu alegerea celorlalți membri ai Biroului permanent, activitatea secretarilor asistenți desemnați în condițiile art. 4 încetează.

(2) În locul secretarilor asistenți a căror activitate a încetat, președintele Senatului va nominaliza 2 dintre secretarii aleși în calitate de secretari de sedință, cu respectarea următoarelor reguli: un secretar de la majoritate, unul de la opoziție și cu observarea art. 16 alin. (3) teza a doua din Constituția României, republicată.

Articolul 29

Calitatea de președinte al Senatului, de vicepreședinte, secretar sau chestor încetează, înainte de expirarea mandatului, ca urmare a pierderii calității de senator, potrivit art. 70 alin. (2) din Constituția României, republicată, a demisiei din funcție sau a revocării în condițiile prezentului regulament.

Articolul 30

(1) Revocarea din funcție a președintelui Senatului poate fi propusă la cererea a minimum o treime din numărul total al senatorilor, în cel puțin una dintre următoarele împrejurări:

a) încălca prevederile Constituției;

b) încălca grav sau în mod repetat prevederile Regulamentului Senatului ori ale Regulamentului ședințelor comune*).

(2) Revocarea din funcția de președinte al Senatului poate fi propusă și de jumătate plus unu din numărul total al senatorilor*).

- (3) Propunerea de revocare prevazuta la alin. (1) sau
(2) se face in scris, sub semnatura inițiatorilor, o singura data intr-o sesiune.
(4) Propunerea de revocare se depune la Biroul permanent, care analizează, in prima sa sedinta, îndeplinirea condițiilor prevăzute la alin. (1) sau (2) si decide, prin vot, introducerea acesteia in proiectul de ordine de zi a următoarei ședințe de plen.

Notă CTCE

*) NOTA C.T.C.E. S.A. Piatra-Neamt:

Prin [DECIZIA CURȚII CONSTITUȚIONALE nr. 601 din 14 noiembrie 2005](#), publicata in MONITORUL OFICIAL nr. 1.022 din 17 noiembrie 2005 s-a constatat ca prevederile art. 30 alin. (1) din Regulamentul Senatului contravin art. 24 si art. 64 alin. (5) din Constituția României, întrucât incalca dreptul la apărare si instituie posibilitatea ca in locul președintelui Senatului, ales la propunerea unui grup parlamentar si revocat cu titlu de sancțiune juridica, sa fie ales un nou președinte al Senatului din alt grup parlamentar decat cel care l-a propus, prin încălcarea principiului configurației politice.

De asemenea, tot prin aceeași Decizie s-a declarat si neconstituționalitatea art. 30 alin. (2) din Regulamentul Senatului întrucât contravine art. 64 alin. (5) din Constituția României deoarece, cu ignorarea principiului configurației politice, instituie revocarea președintelui Senatului prin retragerea sprijinului politic, la cererea altui sau altor grupuri parlamentare decat grupul parlamentar care a propus alegerea lui;

Prin urmare, in conformitate cu art. 147 alin. (1) din CONSTITUȚIA ROMÂNIEI republicata in MONITORUL OFICIAL nr. 767 din 31 octombrie 2003 dispozițiile din legile si ordonanțele in vigoare, precum si cele din regulamente, constatate ca fiind neconstituționale, isi inceteaza efectele juridice la 45 de zile de la publicarea deciziei Curții Constituționale daca, in acest interval, Parlamentul sau Guvernul, dupa caz, nu pun de acord prevederile neconstituționale cu dispozițiile Constituției. Pe durata acestui termen, dispozițiile constatate ca fiind neconstituționale sunt suspendate de drept.

In intervalul 17 noiembrie 2005-31 decembrie 2005, dispozițiile [art. 30 alin. \(1\) si \(2\) din HOTĂRÂREA SENATULUI nr. 28 din 24 octombrie 2005](#), au fost suspendate de drept, iar începând cu data de 1 ianuarie 2006 acestea si-au încetat efectele juridice.

Articolul 31

(1) Președintele Senatului căruia i s-a cerut revocarea nu poate conduce sedinta Biroului permanent sau pe cea de plen in care se discuta revocarea sa.

(2) La conducerea ședințelor prevăzute la alin. (1), președintele Senatului va fi înlocuit de unul dintre vicepreședinți, desemnat de Biroul permanent.

Articolul 32

(1) Propunerea de revocare se prezinta in plenul Senatului. Daca propunerea de revocare este aprobata prin votul secret al majorității senatorilor, funcția de președinte devine vacanta si, imediat, se organizează alegeri in conformitate cu prevederile art. 24*).

(2) Pe perioada vacantei funcției de președinte al Senatului, atribuțiile acestuia vor fi îndeplinite de unul dintre vicepreședinți, desemnat de Biroul permanent.

(3) Dupa alegerea unui nou președinte al Senatului se renegociaza, daca este cazul, de indata, repartizarea celorlalte funcții din Biroul permanent, procedându-se potrivit dispozițiilor prezentului regulament, astfel incat noul Birou permanent sa reflecte configurația politica rezultata din alegeri.

Notă CTCE

*) Notă CTCE:

Prin [DECIZIA CURȚII CONSTITUȚIONALE nr. 601 din 14 noiembrie 2005](#), publicata in MONITORUL OFICIAL nr. 1.022 din 17 noiembrie 2005 s-a constatat ca prevederile art. 32 alin. (1) din Regulamentul Senatului contravin art. 64 alin. (5) din Constituția României, deoarece omit sa faca trimitere la dispozițiile art. 23 alin. (3) din Regulament, in virtutea cărora apartenenta politica a membrilor Biroului permanent, in care se include si președintele Senatului, trebuie sa reflecte configurația politica rezultata din alegeri.

Prin urmare, in conformitate cu art. 147 alin. (1) din CONSTITUȚIA ROMÂNIEI republicata in MONITORUL OFICIAL nr. 767 din 31 octombrie 2003 dispozițiile din legile si ordonanțele in vigoare, precum si cele din regulamente, constatate ca fiind neconstituționale, isi inceteaza efectele juridice la 45 de zile de la publicarea deciziei Curții Constituționale daca, in acest interval, Parlamentul sau Guvernul, dupa caz, nu pun de acord prevederile neconstituționale cu dispozițiile Constituției. Pe durata acestui termen, dispozițiile constatate ca fiind neconstituționale sunt suspendate de drept.

În intervalul 17 noiembrie 2005-31 decembrie 2005, dispozițiile [art. 32 alin. \(1\) din HOTĂRÂREA SENATULUI nr. 28 din 24 octombrie 2005](#), au fost suspendate de drept, iar începând cu data de 1 ianuarie 2006 acestea și-au încetat efectele juridice.

Articolul 33

(1) Revocarea oricăruia dintre ceilalți membri ai Biroului permanent poate fi solicitată de grupul parlamentar care l-a propus.

(2) Propunerea de revocare se depune la Biroul permanent, care decide introducerea ei în proiectul de ordine de zi a următoarei ședințe de plen.

Articolul 34

Vicepreședintele sau secretarul căruia i s-a propus revocarea nu poate participa, după caz, la conducerea ședinței Biroului permanent sau la conducerea celei de plen, în care se discută această cerere, dar își poate exercita dreptul de vot.

Articolul 35

Propunerea de revocare se prezintă în plenul Senatului. Dacă propunerea de revocare este aprobată cu votul secret al majorității senatorilor, funcția respectivă din Biroul permanent devine vacantă și, în aceeași ședință, liderul grupului parlamentar anunță nominalizarea altui candidat care este supus votului plenului Senatului.

Articolul 36

(1) Biroul permanent al Senatului are următoarele atribuții:

- a)** propune datele de începere și de terminare ale fiecărei sesiuni a Senatului, cu respectarea art. 66 alin. (1) din Constituția României, republicată;
- b)** cere președintelui Senatului convocarea în sesiune extraordinară, conform art. 66 alin. (2) din Constituția României, republicată;
- c)** propune înscrierea pe ordinea de zi a aprobării Regulamentului Senatului sau a modificărilor acestuia;
- d)** pregătește și asigură desfășurarea în bune condiții a lucrărilor Senatului;
- e)** primește proiectele de lege sau propunerile legislative și decide:
 - reținerea proiectului la Senat și sesizarea comisiilor permanente competente în vederea întocmirii rapoartelor și avizelor, în cazul în care Senatul este competent să dezbata și să adopte ca prima Camera sesizată, precum și în cazul în care Senatul este sesizat de către Camera Deputaților;
 - transmiterea proiectelor de lege sau a propunerilor legislative Camerei Deputaților, în cazul în care aceasta este competentă să le dezbata și să le adopte ca prima Camera sesizată, ca urmare a hotărârii plenului Senatului și cu avizul Comisiei juridice, de numiri, disciplină, imunități și validări;
- f)** dispune difuzarea proiectelor de lege, a propunerilor legislative sau a rapoartelor comisiilor tuturor senatorilor, după îndeplinirea cerinței prevăzute la lit. e) și publicarea acestora pe site-ul Senatului;
- g)** stabilește, cu consultarea președinților comisiilor, repartizarea proiectelor de lege și a inițiativelor legislative către comisii pentru amendamente, avize și întocmirea rapoartelor, precum și termenul pentru fiecare dintre acestea;
- h)** întocmește proiectul ordinii de zi a ședințelor Senatului și programul de activitate, cu consultarea liderilor grupurilor parlamentare, a președinților comisiilor permanente și a reprezentantului Guvernului pentru relația cu Parlamentul, și dispune publicarea acestora pe site-ul Senatului;
- i)** stabilește, cu consultarea liderilor grupurilor parlamentare, timpul total de dezbateri și alocarea acestuia pentru luări de cuvânt la dezbaterile politice, precum și timpul total necesar și alocarea acestuia pentru luări de cuvânt la declarațiile politice;
- j)** organizează relațiile Senatului cu parlamentele altor state sau cu organizațiile parlamentare internaționale;
- k)** supune spre aprobare Senatului componenta numerică și nominală a delegațiilor la organizațiile parlamentare internaționale, pe baza deciziilor negociate de reprezentanții grupurilor parlamentare;
- l)** supune aprobării Senatului proiectul de buget al acestuia și contul de încheiere a exercițiului bugetar;
- m)** aprobă regulamentele comisiilor permanente;
- n)** exercită controlul financiar-contabil intern, prin intermediul chestorilor, și ia hotărârile ce se impun în acest domeniu;
- o)** supune aprobării Senatului structura serviciilor acestuia;
- p)** propune Senatului numirea sau revocarea secretarului general și a secretarului general adjunct;
- q)** aprobă statutul de funcții și regulamentele de organizare și funcționare a serviciilor Senatului, la propunerea secretarului general;
- r)** controlează activitatea serviciilor Senatului;
- s)** aprobă Regulamentul privind paza și accesul în sediul Senatului;

- s)** adopta hotărâri care sunt obligatorii pentru senatori si aparatul tehnic;
- t)** îndeplinește orice alte atribuții prevăzute de lege, de prezentul regulament sau hotărâte de Senat.
- (2)** Dezbaterele Biroului permanent al Senatului se consemnează în stenograme și procese-verbale și se înregistrează audio. La decizia Biroului permanent, se pot realiza și înregistrări video ale ședințelor.
- (3)** Senatorii pot obține, de îndată, copii de pe stenogramele Biroului permanent, cu excepția partilor declarate confidențiale prin votul Biroului permanent, care pot fi numai consultate.

Articolul 37

- (1)** Biroul permanent se convoacă din oficiu de către președintele Senatului sau la solicitarea a cel puțin 5 dintre ceilalți membri ai săi, a unui grup parlamentar sau a cel puțin 7 senatori independenți.
- (2)** Convocarea trebuie însoțită de o propunere de ordine de zi și, eventual, de o propunere privind invitarea altor persoane la anumite puncte de pe ordinea de zi.
- (3)** Biroul permanent invită la lucrările sale liderii grupurilor parlamentare, președinții comisiilor parlamentare sau alte persoane, ori de câte ori considera necesar.

Articolul 38

- (1)** Biroul permanent lucrează în prezenta majorității membrilor săi și adoptă hotărârile cu votul deschis al majorității membrilor prezenți. Hotărârile importante se publică pe site-ul Senatului.
- (2)** Oricare membru al Biroului permanent poate cere consemnarea în stenograma sau în procesul-verbal a rezultatului nominal al votului.

Articolul 39

- (1)** Președintele Senatului are următoarele atribuții:
 - a)** convoacă Senatul în sesiuni ordinare și extraordinare;
 - b)** conduce lucrările Senatului și asigură respectarea programului orar și a ordinii de zi;
 - c)** acordă cuvântul, moderează discuțiile, sintetizează problemele supuse dezbaterii, stabilește ordinea votării, explică semnificația votului și anunță rezultatul votului;
 - d)** asigură menținerea ordinii în timpul dezbaterilor și respectarea Constituției și a Regulamentului Senatului;
 - e)** convoacă și conduce lucrările Biroului permanent;
 - f)** reprezintă Senatul în relațiile cu Președintele României, Camera Deputaților, Guvernul, Curtea Constituțională, precum și cu alte autorități și instituții interne ori internaționale;
 - g)** poate sesiza Curtea Constituțională, în condițiile prevăzute la art. 146 lit. a), b), c) și e) din Constituția României, republicată;
 - h)** dispune de fondul președintelui, conform legii și în limitele prevederilor bugetare;
 - i)** aprobă decontarea cheltuielilor pentru deplasările în străinătate;
 - j)** aprobă indemnizațiile persoanelor utilizate în cadrul Senatului în calitate de colaboratori, precum și decontarea cheltuielilor suportate de persoanele invitate la Senat, potrivit legii;
 - k)** prezintă Biroului permanent rapoarte anuale privind utilizarea fondului președintelui;
 - l)** îndeplinește orice alte atribuții prevăzute de lege, de prezentul regulament sau hotărâte de Senat.
- (2)** Președintele Senatului asigură interimatul funcției de Președinte al României, conform art. 98 din Constituția României, republicată.

Articolul 40

- (1)** Vicepreședinții îndeplinesc atribuțiile stabilite de Biroul permanent sau încredințate de președintele Senatului.
- (2)** Vicepreședinții conduc activitatea Biroului permanent și a Senatului, la solicitarea președintelui sau, în absența acestuia, prin decizie.
- (3)** În perioada în care președintele Senatului asigură interimatul funcției de Președinte al României, atribuțiile președintelui Senatului se exercită de unul dintre vicepreședinți, desemnat de președintele Senatului.
- (4)** Fiecare vicepreședinte coordonează și activitatea unor comisii permanente stabilite de Biroul permanent.
- (5)** În îndeplinirea atribuțiilor prevăzute la alin. (4), vicepreședintele coordonator poate participa la lucrările comisiilor, fără drept de vot, prezentând informații Biroului permanent.

Articolul 41

- (1)** Secretarii Senatului au următoarele atribuții curente în activitatea de legiferare:
 - a)** participă la conducerea ședințelor de plen, asistându-l pe președintele Senatului în ordinea hotărâtă de Biroul permanent, aparținând, de regulă, unul majorității și celălalt opoziției;
 - b)** semnalează președintelui înscrierile la cuvânt, în ordinea în care acestea au fost făcute;
 - c)** prezintă președintelui propunerile, amendamentele și orice alte comunicări adresate Senatului;
 - d)** urmăresc prezenta senatorilor la lucrări;
 - e)** verifică cvorumul de ședință și efectuează apelul nominal, din dispoziția președintelui;

- f)** consemneaza rezultatul votului atunci cand acest lucru se impune;
 - g)** răspund de evidenta hotărârilor adoptate;
 - h)** urmăresc întocmirea stenogramelor si verifica transmiterea lor spre publicare in Monitorul Oficial al României, Partea a II-a;
 - i)** urmăresc evidenta situației proiectelor de lege si a propunerilor legislative înregistrate la Senat si tin legatura cu autoritățile publice implicate in procedura de legiferare, potrivit repartizării Biroului permanent;
 - j)** urmăresc avizele preliminare, necesare pentru propunerile legislative;
 - k)** urmăresc evidenta proiectelor de lege si a propunerilor legislative transmise de la Camera Deputaților pentru care Senatul decide in mod definitiv;
 - l)** îndeplinesc orice alte atribuții prevăzute de lege, de prezentul regulament, hotărâte de Biroul permanent sau de Senat.
- (2)** Atribuțiile prevăzute la alin. (1) lit. g)-k) se îndeplinesc prin serviciile Senatului.

Articolul 42

- (1)** Chestorii Senatului au următoarele atribuții:
- a)** prezinta Senatului proiectul de buget si contul de incheiere a exercițiului bugetar anual;
 - b)** verifica modul de gestionare a patrimoniului si exercita controlul financiar intern asupra cheltuielilor efectuate;
 - c)** verifica funcționarea si calitatea serviciilor Senatului, potrivit repartizării Biroului permanent;
 - d)** asigura menținerea ordinii in timpul ședințelor de plen si in întregul sediu al Senatului;
 - e)** îndeplinesc orice alte atribuții prevăzute de lege, de prezentul regulament, hotărâte de Biroul permanent sau de Senat.
- (2)** Chestorii prezinta informări Biroului permanent, iar la sfârșitul fiecărei sesiuni ordinare prezinta Senatului un raport cu privire la rezultatele controalelor efectuate.

Secțiunea a 4-a Comisiile Senatului

1. Dispoziții comune

Articolul 43

Comisiile sunt structuri interne de lucru ale Senatului, constituite pentru pregătirea activității de legiferare, precum si pentru realizarea funcției de control parlamentar.

Articolul 44

- (1)** Senatul isi constituie comisii permanente si poate institui comisii de ancheta, comisii speciale, inclusiv comisii paritare de mediere, sau comisii comune cu Camera Deputaților.
- (2)** Numărul comisiilor de ancheta, speciale sau comune, denumirea si competenta fiecărei astfel de comisii, precum si numărul membrilor acestora se hotărăsc de catre Senat, la propunerea Biroului permanent.

Articolul 45

- (1)** Numărul locurilor in comisii, ce revine fiecărui grup parlamentar, se stabilește, in termenul hotărât de Biroul permanent, prin negocieri intre reprezentanții grupurilor parlamentare, astfel incat sa se respecte configurația politica a Senatului rezultata din alegeri. In cazul in care unul dintre membrii comisiei demisioneaza din grupul parlamentar care l-a propus, liderul grupului respectiv poate propune un alt reprezentant*).
- (2)** Problemele ramase in divergenta dupa termenul stabilit la alin. (1) se supun direct votului Senatului.

Notă CTCE

*) Notă CTCE:

Prin [DECIZIA CURȚII CONSTITUȚIONALE nr. 317 din 13 aprilie 2006](#), publicata in MONITORUL OFICIAL nr. 446 din 23 mai 2006, s-a constatat ca prevederile art. 45 alin. (1), in masura in care atribuie liderului de grup, iar nu grupului parlamentar, dreptul de a face propuneri privitoare la înlocuirea unui membru dintr-o comisie parlamentara, sunt neconstituționale.

Prin urmare, in conformitate cu art. 147 alin. (1) din CONSTITUȚIA ROMÂNIEI republicata in MONITORUL OFICIAL nr. 767 din 31 octombrie 2003 dispozițiile din legile si ordonanțele in vigoare, precum si cele din regulamente, constatate ca fiind neconstituționale, isi inceteaza efectele juridice la 45 de zile de la publicarea deciziei Curții Constituționale daca, in acest interval, Parlamentul sau Guvernul, dupa caz, nu pun de acord prevederile neconstituționale cu dispozițiile Constituției. Pe durata acestui termen, dispozițiile constatate ca fiind neconstituționale sunt suspendate de drept.

In consecinta, dispozițiile art. 45 alin. (1) au fost suspendate in intervalul 23 mai-6 iulie 2006, iar începând cu data de 7 iulie 2006 acestea si-au încetat efectele juridice.

Articolul 46

(1) Propunerile nominale se anunța de către liderii grupurilor parlamentare în termenul stabilit de Biroul permanent, cu observarea principiului consacrat de art. 16 alin. (3) teza a doua din Constituția României, republicată.

(2) Toți senatorii, cu excepția președintelui Senatului, sunt obligați să facă parte din cel puțin o comisie permanentă.

(3) Un senator nu poate face parte din mai mult de două comisii permanente, cu excepția Comisiei pentru regulament.

(4) Senatul aprobă componenta nominală a fiecărei comisii cu votul deschis al majorității senatorilor prezenți.

Articolul 47

Liderii grupurilor parlamentare pot anunța oricând decizia grupului de a opera schimbări între membrii grupului privind apartenența la comisii, cu respectarea numărului total al membrilor comisiei, a numărului de reprezentanți ai grupului respectiv și a prevederilor art. 46 alin. (3). Schimbările se supun votului Senatului.

Articolul 48

(1) Comisiile sunt conduse de un birou compus din: un președinte, un vicepreședinte și un secretar.

(2) Un senator poate face parte din biroul de conducere al unei singure comisii permanente.

Articolul 49

Componenta membrilor birourilor comisiilor pe grupuri parlamentare se stabilește prin negocieri între reprezentanții acestora, astfel încât să se respecte configurația politică a Senatului rezultată din alegeri, precum și principiul consacrat de art. 16 alin. (3) teza a doua din Constituția României, republicată. Componenta astfel stabilită se supune votului plenului Senatului.

Articolul 50

(1) Propunerile nominale pentru funcțiile din birourile comisiilor se fac prin lider de grupurile parlamentare cărora le-au fost atribuite, cu observarea principiului prevăzut de art. 16 alin. (3) teza a doua din Constituția României, republicată.

(2) În prima ședință a comisiilor, convocată de președintele Senatului, se aduce la cunoștință membrilor acestora componenta birourilor, negociată potrivit alin. (1).

Articolul 51

(1) Revocarea unui membru al biroului comisiei se face de către grupul care l-a desemnat.

(2) Funcția respectivă devine vacantă, iar grupul parlamentar, prin liderul său, face o nouă desemnare.

(3) Pierderea calității de membru al unui grup parlamentar atrage încetarea de drept a funcției de conducere în cadrul unei comisii parlamentare.

Articolul 52

Locurile vacante din birourile comisiilor sunt ocupate numai de către senatori aparținând grupului parlamentar căruia i-a fost atribuită funcția respectivă, nominalizați de liderul grupului, potrivit art. 49.

Articolul 53

Comisiile adoptă propriul regulament de organizare și funcționare, care se supune aprobării Biroului permanent și se revizuieste ori de câte ori este necesar.

Articolul 54

Biroul fiecărei comisii întocmește propuneri pe care le supune votului comisiei privind:

- a) ordinea de zi a fiecărei ședințe;
- b) atribuțiile ce revin fiecărui senator în cadrul comisiei;
- c) constituirea de subcomisii, precum și sarcinile și competența acestora;
- d) organizarea de ședințe, de consultări sau audieri pe diverse teme din domeniul de activitate a comisiei;
- e) alte măsuri ce interesează bunul mers al activităților comisiei.

Articolul 55

Președintele comisiei are următoarele atribuții:

- a) asigură reprezentarea comisiei în raporturile cu Biroul permanent și cu celelalte comisii;
- b) conduce ședințele comisiei, conform normelor stabilite în Regulamentul Senatului și în regulamentul comisiei;
- c) invită, din proprie inițiativă sau la solicitarea membrilor comisiei, să participe la lucrările comisiei persoane din afara acesteia;
- d) are acces sau poate desemna un alt reprezentant al comisiei la ședințele altor comisii care examinează lucrări ce prezintă importanță pentru comisia pe care o conduce;
- e) semnează rapoartele și celelalte acte elaborate de comisie;
- f) îndeplinește alte atribuții prevăzute de regulamentul comisiei sau stabilite prin votul majorității membrilor acesteia.

Articolul 56

Vicepreședintele îndeplinește, în lipsa sau la cererea președintelui, atribuțiile acestuia, precum și alte atribuții prevăzute de regulamentul comisiei sau stabilite prin votul comisiei.

Articolul 57

Secretarul comisiei are următoarele atribuții:

- a) ține evidența prezentei senatorilor la ședințele comisiei;
- b) urmărește primirea avizelor de la celelalte comisii permanente și a punctului de vedere al Guvernului;
- c) asigură redactarea tuturor actelor comisiei;
- d) numără voturile exprimate în ședințele comisiei;
- e) urmărește întocmirea proceselor-verbale ale ședințelor comisiei;
- f) contrasemnează toate actele comisiei;
- g) îndeplinește orice alte atribuții prevăzute de regulamentul comisiei sau stabilite prin votul acesteia.

Articolul 58

- (1) Convocarea ședințelor comisiei se face, potrivit programului de lucru al Senatului, de președintele acesteia sau, în lipsa sa, de vicepreședintele care îl înlocuiește, pe baza hotărârii biroului comisiei.
- (2) Ședințele comisiilor pot avea loc în același timp cu cele ale plenului, numai cu aprobarea Senatului.
- (3) În afara programului de lucru, comisiile pot fi convocate și pot ține ședințe cu aprobarea sau din dispoziția Biroului permanent. Aceste ședințe trebuie anunțate tuturor membrilor comisiei cu cel puțin 24 de ore înainte.

Articolul 59

- (1) Comisiile pot adopta avize și rapoarte numai în prezenta majorității membrilor.
- (2) Avizele și rapoartele comisiilor se adoptă cu votul majorității membrilor prezenți.
- (3) Votul în comisie este deschis. La propunerea oricărui membru, comisia poate decide prin vot ca anumite avize și rapoarte să fie supuse votului secret.
- (4) La propunerea oricărui membru, votul se va consemna nominal în procesul-verbal sau în stenograma.

Articolul 60

- (1) Senatorul care absentează nemotivat la 3 ședințe ale unei comisii speciale, de ancheta sau de mediere va fi înlocuit de drept de grupul parlamentar respectiv.
- (2) La ședințele comisiilor pot participa și senatori din alte comisii sau deputați care au legătură cu materialele aflate în dezbatere, fără a avea drept de vot.
- (3) Biroul comisiei hotărăște condițiile și limitele participării la ședințele comisiei a unor persoane interesate, care au înaintat acesteia o cerere scrisă și motivată, sau a personalului de specialitate al Senatului.

Articolul 61

- (1) Membrii Guvernului sau reprezentanții mandatați ai acestora au acces la lucrările comisiilor.
- (2) În cazul în care comisiile solicită participarea la lucrările lor a unor membri ai Guvernului sau a conducătorilor unor instituții publice, prezenta acestora este obligatorie.
- (3) Data la care are loc ședința comisiei și subiectul în legătură cu care sunt convocați vor fi aduse la cunoștință acestora cu minimum 48 de ore înainte.
- (4) În cazul propunerilor legislative, la dezbateri în comisii sunt invitați, în scris și cu cel puțin 3 zile înainte, inițiatorii.

Articolul 62

- (1) La ședințele comisiilor pot asista reprezentanții presei.
- (2) Comisia, cu majoritate de voturi, decide, în funcție de ordinea de zi, asupra caracterului dezbaterilor.

Articolul 63

- (1) În cadrul dezbaterilor din comisii nimeni nu poate lua cuvântul decât dacă îi este acordat de președinte.
- (2) Vorbitorii sunt obligați să se refere strict la subiectul aflat în discuție. În caz contrar, președintele le retrage cuvântul.
- (3) La propunerea oricărui membru, comisia poate hotărî limitarea duratei unor dezbateri sau a luarilor de cuvânt, cu votul a două treimi din numărul membrilor comisiei.

Articolul 64

- (1) În prima ședință după primirea proiectului de lege sau a propunerii legislative, comisia poate desemna, dintre membrii care își exprimă dorința sau la propunerea președintelui, unul sau mai mulți raportori.
- (2) Rapoartele și avizele vor cuprinde opinia majorității membrilor comisiei, opinii separate, motivate ale altor senatori din comisie, la cererea acestora, precum și rezultatul voturilor și menționarea amendamentelor admise sau respinse, în anexe distincte.

Articolul 65

(1) Lucrările comisiilor se consemnează în procese-verbale și, prin decizia comisiei, vor fi stenografiate sau înregistrate audiovideo, la cererea membrilor comisiei.

(2) Senatorii care nu sunt membri ai comisiei pot consulta, la sediul comisiei, actele și documentele acesteia, fără ca lucrările comisiei să fie stănjinite.

(3) Actele și documentele comisiilor pot fi consultate și de alte persoane interesate, numai cu aprobarea biroului comisiei.

(4) Toate actele și documentele emise de comisie vor fi semnate de președintele și de secretarul de sedință.

(5) Secretarul comisiei supraveghează personalul de specialitate al acesteia, însărcinat cu evidența și păstrarea tuturor actelor și documentelor comisiei.

2. Comisiile permanente

Articolul 66

(1) Comisiile permanente funcționează pe toată durata mandatului Senatului.

(2) Comisiile permanente sunt următoarele:

I. Comisia juridică, de numiri, disciplină, imunități și validări;

II. Comisia pentru buget, finanțe, activitate bancară și piața de capital;

III. Comisia economică, industrie și servicii;

IV. Comisia pentru agricultură, silvicultură și dezvoltare rurală;

V. Comisia pentru politică externă;

VI. Comisia pentru administrație publică, organizarea teritoriului și protecția mediului;

VII. Comisia pentru apărare, ordine publică și siguranță națională;

VIII. Comisia pentru muncă, familie și protecție socială;

IX. Comisia pentru învățământ, știință, tineret și sport;

X. Comisia pentru sănătate publică;

XI. Comisia pentru cultură, artă și mijloace de informare în masă;

XII. Comisia pentru drepturile omului, culte și minorități;

XIII. Comisia pentru egalitatea de șanse;

XIV. Comisia pentru privatizare și administrarea activelor statului;

XV. Comisia pentru cercetarea abuzurilor, combaterea corupției și petiții;

XVI. Comisia pentru regulament.

(3) Regulamentul comisiilor permanente va cuprinde, în detaliu, domeniul lor specific de activitate.

(4) Comisia pentru regulament este o comisie permanentă specială formată din câte un reprezentant al fiecărui grup parlamentar. Membrii Comisiei pentru regulament nu pot face parte din Biroul permanent.

Articolul 67

În domeniul lor de activitate, comisiile permanente au următoarele atribuții:

a) examinează proiecte și propuneri legislative, în vederea elaborării rapoartelor sau avizelor;

b) solicită rapoarte, informații sau documente de la autoritățile publice;

c) efectuează anchete parlamentare și prezintă rapoarte Biroului permanent;

d) controlează modul în care ministerele și celelalte organe ale administrației publice îndeplinesc Programul de guvernare aprobat de Parlament, în domeniile lor specifice de activitate*);

e) dezbate și hotărăște asupra altor probleme transmise de Biroul permanent;

f) îndeplinesc alte atribuții prevăzute în regulamentul propriu sau hotărâte de Senat.

Notă CTCE

*) Notă CTCE:

Prin [DECIZIA CURȚII CONSTITUȚIONALE nr. 317 din 13 aprilie 2006](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 446 din 23 mai 2006, s-a constatat că prevederile art. 67 lit. d) sunt neconstituționale.

Prin urmare, în conformitate cu art. 147 alin. (1) din CONSTITUȚIA ROMÂNIEI republicată în MONITORUL OFICIAL nr. 767 din 31 octombrie 2003 dispozițiile din legile și ordonanțele în vigoare, precum și cele din regulamente, constatate ca fiind neconstituționale, își încetează efectele juridice la 45 de zile de la publicarea deciziei Curții Constituționale dacă, în acest interval, Parlamentul sau Guvernul, după caz, nu pun de acord prevederile neconstituționale cu dispozițiile Constituției. Pe durata acestui termen, dispozițiile constatate ca fiind neconstituționale sunt suspendate de drept.

În consecință, dispozițiile art. 67 lit. d) au fost suspendate în intervalul 23 mai-6 iulie 2006, iar începând cu data de 7 iulie 2006 acestea și-au încetat efectele juridice.

Articolul 68

Biroul permanent trimite proiectele de lege, propunerile legislative sau amendamentele comisiilor in competenta cărora intra materia reglementata prin acestea, spre dezbatare si elaborarea rapoartelor sau avizelor.

Articolul 69

(1) Orice comisie permanenta care se considera competenta cu privire la un proiect de lege sau o propunere legislativa, trimisa de Biroul permanent altei comisii, poate solicita acestuia, cu cel putin 5 zile înainte de termenul stabilit pentru depunerea raportului, sa ii fie transmise spre avizare sau pentru întocmirea unui raport comun.

(2) In caz de refuz din partea Biroului permanent, Senatul hotărăște asupra solicitării comisiei, prin votul majorității senatorilor prezenți.

Articolul 70

(1) Daca o comisie permanenta considera ca un proiect de lege sau o propunere legislativa este de competenta in fond a altei comisii, poate cere Biroului permanent transmiterea proiectului de lege sau a propunerii legislative catre acea comisie, in termen de cel mult 5 zile de la înregistrarea la comisie.

(2) In caz de refuz din partea Biroului permanent sau in cazul unui conflict de competenta intre comisii, se procedează potrivit art. 69 alin. (2).

Articolul 71

(1) Comisia permanenta sesizata in fond primește si analizează avizele celorlalte comisii care examinează proiectul de lege sau propunerea legislativa, in termenul stabilit de Biroul permanent.

(2) In cazul nerespectării acestui termen, comisia sesizata in fond poate redacta raportul fara a mai aștepta avizul sau avizele respective.

Articolul 72

(1) In raportul comisiilor sesizate in fond se fac referiri motivate la avizele celorlalte comisii care au examinat proiectul, la avizul Consiliului Legislativ si al altor instituții sau organisme care, potrivit legii, sunt competente sa avizeze un proiect de lege sau o propunere legislativa, precum si la toate amendamentele, inclusiv cele prevăzute in punctul de vedere al Guvernului. In cazul amendamentelor respinse se menționează motivele avute in vedere.

(2) Raportul care se inainteaza Biroului permanent va cuprinde propuneri motivate privind admiterea fara modificări a actului examinat, respingerea acestuia sau admiterea lui cu modificări.

(3) In toate cazurile raportul va cuprinde, in anexe distincte, amendamentele admise si cele respinse de comisie, cu motivarea corespunzătoare, precizând Camera decizionala pentru fiecare amendament admis sau respins.

(4) In cazul in care o comisie examinează in fond mai multe proiecte de lege si propuneri legislative care au același obiect de reglementare, aceasta va întocmi un singur raport de admitere, cu respectarea prevederilor alin. (1)-(3).

(5) Pentru fiecare dintre celelalte proiecte de lege sau propuneri legislative se întocmește raport de respingere.

(6) Prevederile alineatelor precedente se aplica si ordonanțelor Guvernului, cu obligația de a fi prevăzute in raport si masurile necesare cu privire la efectele juridice produse pe perioada de aplicare a ordonanțelor respective.

Articolul 73

Raportul comisiei sesizate in fond se depune la Biroul permanent in termenul stabilit de acesta.

Termenul poate fi modificat, la cererea motivata a comisiei, fara a depăși 15 zile de la data sesizării de catre Biroul permanent, in cazul ordonanțelor de urgenta si in cazul in care Senatul este prima Camera sesizata.

Articolul 74

(1) Avizarea amendamentelor scrise, depuse de senatori, se face de catre comisia sesizata in fond si, numai daca aceasta considera necesar, avizarea se va face si de catre o alta comisie.

(2) Pentru observațiile formulate in plen cu privire la probleme de redactare, avizarea se face oral de catre raportorul comisiei sesizate in fond.

(3) Data amendamentului este data înregistrării sale la comisie, care va tine o evidenta speciala a tuturor amendamentelor depuse.

Articolul 75

Comisiile permanente pot tine ședințe comune prin decizia Biroului permanent. In asemenea situații, comisiile dezbatare si adopta un raport sau aviz comun.

Articolul 76

(1) Orice comisie permanenta poate iniția o ancheta parlamentara, in limitele competentelor sale materiale, privitoare la activitatea desfasurata de un minister sau de alta autoritate publica centrala ori a unei institutii de sub autoritatea acestora*).

(2) Pentru a obține încuviințarea, comisia permanenta va prezenta o cerere scrisa, temeinic motivata, adoptata cu votul majorității membrilor sai, in care vor fi enunțate obiectivele si scopul anchetei, mijloacele necesare de realizare si termenul de depunere a raportului.

(3) Biroul permanent al Senatului va decide asupra cererii, precum si daca raportul se supune dezbaterii sau aprobării Senatului.

(4) In vederea desfășurării anchetei, comisia permanenta poate invita, pentru a da relații, orice demnitar, funcționar sau angajat al Guvernului si al celorlalte organe ale administrației publice.

(5) Persoanele invitate pentru audiere vor fi înștiințate despre subiectul, data si condițiile audierii cu cel puțin 5 zile înainte. Cheltuielile de deplasare si, eventual, de cazare vor fi suportate din bugetul Senatului, la solicitarea persoanelor invitate, in condițiile aprobate de Biroul permanent.

(6) Prezenta la audieri este obligatorie. Persoanele care, cu rea-credinta, nu răspund solicitărilor comisiilor Senatului vor fi sancționate, potrivit legii*).

(7) Procedura audierii este cea prevazuta in regulamentele comisiilor permanente.

Notă CTCE

*) Notă CTCE:

Prin [DECIZIA CURȚII CONSTITUȚIONALE nr. 317 din 13 aprilie 2006](#), publicata in MONITORUL OFICIAL nr. 446 din 23 mai 2006, s-a constatat ca prevederile art. 76 alin. (1) si (6) sunt neconstituționale.

Prin urmare, in conformitate cu art. 147 alin. (1) din CONSTITUȚIA ROMÂNIEI republicata in MONITORUL OFICIAL nr. 767 din 31 octombrie 2003 dispozițiile din legile si ordonanțele in vigoare, precum si cele din regulamente, constatate ca fiind neconstituționale, isi inceteaza efectele juridice la 45 de zile de la publicarea deciziei Curții Constituționale daca, in acest interval, Parlamentul sau Guvernul, dupa caz, nu pun de acord prevederile neconstituționale cu dispozițiile Constituției. Pe durata acestui termen, dispozițiile constatate ca fiind neconstituționale sunt suspendate de drept.

In consecinta, dispozițiile art. 76 alin. (1) si (6) au fost suspendate in intervalul 23 mai-6 iulie 2006, iar începând cu data de 7 iulie 2006 acestea si-au încetat efectele juridice.

3. Comisii speciale

Articolul 77

(1) La propunerea Biroului permanent, Senatul poate hotărî constituirea unor comisii speciale pentru elaborarea unor propuneri legislative sau pentru alte scopuri, indicate in hotărârea de înființare a comisiei.

(2) Prin hotărârea de înființare se vor preciza, la propunerea Biroului permanent, senatorii ce compun comisia si biroul acesteia, precum si termenul la care va fi depus raportul comisiei.

(3) Propunerile legislative elaborate de comisia speciala se distribuie senatorilor pentru formularea de amendamente, in termenul stabilit de Biroul permanent. Pe baza amendamentelor, comisia va întocmi raportul dupa regulile de funcționare a comisiei permanente.

(4) Raportul comisiei este depus la Biroul permanent, care va asigura includerea lui in proiectul ordinii de zi, in termen de cel mult 10 zile de la data depunerii.

(5) La cererea motivata a comisiei, Senatul poate aproba prelungirea termenului stabilit pentru depunerea raportului. In acest caz comisia poate prezenta la termen un raport preliminar.

(6) Membrii comisiilor speciale isi pastreaza si calitatea de membri ai comisiilor permanente.

(7) Celelalte probleme legate de organizarea si funcționarea comisiilor speciale vor fi reglementate de birourile acestora, in masura in care prevederile art. 43-65 nu sunt îndestulătoare.

4. Comisii de ancheta

Articolul 78

(1) La cererea unei treimi din numărul membrilor sai, Senatul poate hotărî înființarea unei comisii de ancheta, fiind aplicabile prevederile art. 43-65, art. 76 si ale art. 77 alin. (2)-(7). Raportul comisiei se depune la Biroul permanent, care il include pe ordinea de zi a plenului Senatului in cel mult 15 zile.

(2) Dupa dezbaterea raportului Senatul adopta o hotarare cu privire la acesta.

Articolul 79

(1) Comisia de ancheta poate invita orice persoana care poate avea cunostinta despre o fapta sau o împrejurare de natura sa serveasca la aflarea adevărului in cauza care formează obiectul activității comisiei*).

(2) La cererea comisiei de ancheta, orice persoana care cunoaște fapte sau împrejurări in legatura cu obiectul cercetării ori care deține un mijloc de proba este obligata sa le aducă la cunostinta sau sa le înfățișeze. Instituțiile

si organizațiile sunt obligate, in condițiile legii, sa răspundă la solicitările comisiei de ancheta in termenul stabilit de aceasta*).

(3) Cand, pentru lămurirea unor fapte sau împrejurări in vederea aflării adevărului, sunt necesare cunoștințele unor experți, comisia de ancheta poate dispune efectuarea de expertize.

Notă CTCE

*) Notă CTCE:

Prin [DECIZIA CURȚII CONSTITUȚIONALE nr. 317 din 13 aprilie 2006](#), publicata in MONITORUL OFICIAL nr. 446 din 23 mai 2006, s-a constatat ca prevederile art. 79 alin. (1) si (2) sunt neconstituționale.

Prin urmare, in conformitate cu art. 147 alin. (1) din CONSTITUȚIA ROMÂNIEI republicata in MONITORUL OFICIAL nr. 767 din 31 octombrie 2003 dispozițiile din legile si ordonanțele in vigoare, precum si cele din regulamente, constatate ca fiind neconstituționale, isi inceteaza efectele juridice la 45 de zile de la publicarea deciziei Curții Constituționale daca, in acest interval, Parlamentul sau Guvernul, dupa caz, nu pun de acord prevederile neconstituționale cu dispozițiile Constituției. Pe durata acestui termen, dispozițiile constatate ca fiind neconstituționale sunt suspendate de drept.

In consecinta, dispozițiile art. 79 alin. (1) si (2) au fost suspendate in intervalul 23 mai-6 iulie 2006, iar începând cu data de 7 iulie 2006 acestea si-au încetat efectele juridice.

Capitolul II

Desfășurarea lucrărilor Senatului

Secțiunea 1

Sesiunile si actele Senatului

Articolul 80

Senatul isi desfasoara activitatea in doua sesiuni ordinare pe an. Prima sesiune începe in luna februarie si nu poate depăși sfârșitul lunii iunie. A doua sesiune începe in luna septembrie si nu poate depăși sfârșitul lunii decembrie.

Articolul 81

(1) Senatul se întrunește si in sesiuni extraordinare, la cererea Președintelui României, a Biroului permanent ori a cel puțin o treime din numărul total al senatorilor.

(2) Cererea de convocare a unei sesiuni extraordinare se face in scris si va cuprinde motivul, ordinea de zi propusa si durata de desfășurare a sesiunii extraordinare.

(3) Convocarea se face de președintele Senatului. Președintele poate sa nu ia in considerare cererile de convocare a unei sesiuni extraordinare, care nu îndeplinesc condițiile prevăzute la alin. (1) si (2).

(4) Respingerea de catre Senat a ordinii de zi propuse impiedica tinerea sesiunii extraordinare.

Articolul 82

(1) In timpul sesiunilor, senatorii lucrează in ședințe in plen, in comisii, in grupuri parlamentare, in circumscripțiile electorale ori îndeplinesc alte activități dispuse de Biroul permanent.

(2) In afara sesiunilor, senatorii isi pot desfasura activitatea din dispoziția sau cu aprobarea Biroului permanent, in comisii permanente, speciale sau de ancheta, in grupuri parlamentare, in circumscripțiile electorale sau îndeplinesc alte sarcini hotărâte de acesta.

Articolul 83

(1) Senatul adopta legi, hotărâri si moțiuni simple.

(2) De asemenea, Senatul poate adopta mesaje, declarații, rezoluții si ale acte cu caracter politic.

Secțiunea a 2-a

Ordinea de zi si programul de activitate

Articolul 84

(1) Proiectul programului de activitate pentru saptamana următoare este supus spre aprobare Senatului si se adopta, cu votul majorității senatorilor prezenți, in ultima zi de activitate in plen a săptămânii; acesta se distribuie senatorilor, se afiseaza la sediu si se publica pe site-ul Senatului.

(2) Materialele supuse dezbaterii Senatului sunt cuprinse in proiectul ordinii de zi si in programul de activitate a Senatului, întocmite de Biroul permanent.

(3) Propunerile legislative se comunica Guvernului in termen de 3 zile de la prezentarea in Biroul permanent, pentru a se pronunta si in ceea ce privește aplicarea art. 111 din Constituția României, republicata.

Articolul 85

(1) Proiectul ordinii de zi cuprinde proiecte de lege, propuneri legislative, rapoarte, informări și alte acte prevăzute de lege pentru a fi dezbătute de Senat, precum și, după caz, întrebări, interpelări, declarații sau alte probleme propuse de Biroul permanent, de senatori ori de Guvern.

(2) La întocmirea și aprobarea ordinii de zi se va asigura prioritate dezbaterii ordonanțelor de urgență ale Guvernului, proiectelor de lege sau propunerilor legislative în procedura de urgență, proiectelor de lege ori propunerilor legislative care sunt în competența Senatului, ca prima Camera sesizată, și rapoartelor întocmite de comisiile de mediere.

(3) Alte propuneri sau documente decât cele din domeniul legislativ se transmit Biroului permanent pentru a fi incluse în proiectul ordinii de zi, cu cel puțin două zile înainte de ședința Biroului permanent, dacă prin lege, prin prezentul regulament sau prin hotărârea Senatului nu se prevede alt termen.

(4) Biroul permanent poate include în proiectul ordinii de zi dezbaterile unui proiect de lege sau a unei propuneri legislative la care termenul de depunere a raportului a fost depășit, cu încadrarea pentru dezbateri și aprobare în termenul prevăzut de Constituție.

Articolul 86

Proiectele de lege pentru ratificarea tratatelor internaționale, precum și rapoartele sau declarațiile primului-ministru cu privire la politica Guvernului se înscriu în proiectul ordinii de zi și se dezbate cu prioritate.

Articolul 87

(1) Ordinea de zi poate fi modificată numai la propunerea Biroului permanent, a unui grup parlamentar sau a unei comisii a Senatului pentru motive bine întemeiate și urgente.

(2) Modificarea ordinii de zi pentru săptămâna următoare este supusă spre aprobare Senatului și se adoptă cu votul majorității senatorilor prezenți, în ultima zi de activitate în plen a săptămânii în curs.

(3) Motivarea cererii de modificare a ordinii de zi se face printr-o singură luare de cuvânt, limitată în timp. În cazul în care există opoziție, se va da cuvântul unui singur vorbitor pentru fiecare grup parlamentar, după care se va trece la vot.

Secțiunea a 3-a Procedura legislativă

Articolul 88

(1) Inițiativa legislativă aparține, după caz, Guvernului, deputaților, senatorilor sau unui număr de cel puțin 100.000 de cetățeni cu drept de vot, în conformitate cu art. 74 din Constituția României, republicată.

(2) Proiectele de lege inițiate de Guvern și propunerile legislative inițiate de senatori, de deputați sau de cetățeni care exercită dreptul la inițiativa legislativă trebuie să fie însoțite de expunere de motive, să fie redactate în forma proprie unui act normativ, pe articole și, după caz, pe capitole și secțiuni.

(3) Guvernul își exercită inițiativa legislativă prin transmiterea către Senat a proiectului de lege ce intră în competența acestuia de adoptare, ca prima Camera sesizată.

(4) Senatorii, deputații și cetățenii își exercită dreptul la inițiativa legislativă prin transmiterea către Camera competentă a propunerii legislative, în scopul de a o dezbate și de a o adopta ca prima Camera sesizată.

(5) Legile constituționale pot fi inițiate în condițiile art. 150 și 151 din Constituția României, republicată.

(6) Propunerile legislative formulate de senatori și deputați, care implică modificarea bugetului de stat sau a bugetului asigurărilor sociale de stat, trebuie să fie însoțite de dovada solicitării informării Guvernului, înaintată prin președintele Senatului, în conformitate cu dispozițiile art. 111 din Constituția României, republicată.

(7) Senatul, ca prima Camera sesizată, are în competența spre dezbateri și adoptare proiectele de lege și propunerile legislative în domeniile stabilite de art. 75 din Constituția României, republicată, după cum urmează:

1. proiectele de lege și propunerile legislative de nivelul legilor ordinare;

2. proiectele legilor organice prevăzute la:

- art. 3 alin. (2) - Teritoriul;
- art. 5 alin. (1) - Cetățenia;
- art. 12 alin. (4) - Simboluri naționale;
- art. 16 alin. (4) - Egalitatea în drepturi;
- art. 44 alin. (2) - Dreptul de proprietate privată;
- art. 70 alin. (1) - Jurământul deputaților și senatorilor;
- art. 73 alin. (3) - Categoriile de legi:
 - lit. a) - sistemul electoral, organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente;
 - lit. b) - organizarea, funcționarea și finanțarea partidelor politice;
 - lit. d) - organizarea și desfășurarea referendumului;
 - lit. f) - regimul stării de mobilizare parțială sau totală a forțelor armate și al stării de război;
 - lit. g) - regimul stării de asediu și al stării de urgență;

- lit. h) - infracțiunile, pedepsele si regimul executării acestora;
- lit. i) - acordarea amnistiei sau a grațierii colective;
- lit. j) - statutul functionarilor publici;
- lit. m) - regimul juridic general al proprietății si al moștenirii;
- lit. p) - regimul general privind raporturile de munca, sindicatele, patronatele si protecția sociala;
- lit. r) - statutul minorităților naționale din România;
- lit. s) - regimul general al cultelor;
- art. 83 alin. (3) - Președintele României - prelungirea mandatului;
- art. 136 alin. (3), (4) si (5) - Proprietatea;
- art. 141 - Consiliul Economic si Social.

(8) Senatul ia in dezbatere si adoptare, in calitate de Camera decizionala, proiectele de lege si propunerile legislative adoptate de Camera Deputaților, la sesizarea acesteia, in domeniile stabilite la art. 75 din Constituția României, republicata, dupa cum urmeaza:

1. proiectele de lege si propunerile legislative pentru ratificarea tratatelor sau a altor acorduri internaționale si a masurilor legislative ce rezulta din aplicarea acestor tratate ori acorduri;
2. proiectele legilor organice prevăzute la:
 - art. 31 alin. (5) - Organizarea si funcționarea serviciilor publice de radio si televiziune si controlul parlamentar al acestora;
 - art. 40 alin. (3) - Dreptul de asociere;
 - art. 52 alin. (2) - Dreptul persoanei vătămate de o autoritate publica, respectiv art. 73 alin. (3) lit. k) - Contenciosul administrativ;
 - art. 55 alin. (2) si (3) - Apărarea țării;
 - art. 58 alin. (3) - Organizarea si funcționarea instituției Avocatul Poporului;
 - art. 73 alin. (3) - Categorii de legi:
 - lit. e) - organizarea Guvernului si a Consiliului Suprem de Apărare a fiarii;
 - lit. l) - organizarea si funcționarea Consiliului Superior al Magistraturii, a instanțelor judecătorești, a Ministerului Public si a Curții de Conturi;
 - lit. n) - organizarea generala a învățământului;
 - lit. o) - organizarea administrației publice locale, a teritoriului, precum si regimul general privind autonomia locala;
 - art. 79 alin. (2) - Consiliul Legislativ;
 - art. 102 alin. (3) - Guvernul - rolul si structura;
 - art. 105 alin. (2) - Guvernul - incompatibilități;
 - art. 117 alin. (3) - Înființarea de autorități administrative autonome;
 - art. 118 alin. (2) si (3) - Sistemul de apărare;
 - art. 120 alin. (2) - Administrația publica locala - principii de baza;
 - art. 123 alin. (3) - Prefectul;
 - art. 125 alin. (2) - Statutul judecătorilor;
 - art. 126 alin. (4) si (5) - Instanțele judecătorești;
 - art. 128 alin. (2) - Folosirea limbii materne si a interpretului in justiție;
 - art. 134 alin. (2) si (4) - Consiliul Superior al Magistraturii - atribuții;
 - art. 140 alin. (1) - Curtea de Conturi;
 - art. 142 alin. (5) - Curtea Constitutionala - structura.

Articolul 89

(1) Proiectele de lege si propunerile legislative se supun spre dezbatere si adoptare Senatului, ca prima Camera sesizata, in condițiile prevăzute la art. 75 din Constituția României, republicata. In cazul propunerilor legislative care sunt depuse la Senat, ca prima Camera sesizata, acestea se înregistrează si se tin in evidenta. Ele vor intra in procesul legislativ numai dupa primirea avizelor legale de la Consiliul Legislativ, Guvern, Consiliul Economic si Social.

(2) Pentru celelalte proiecte de lege si propuneri legislative care se dezbat si se adopta, potrivit art. 75 alin. (1) din Constituția României, republicata, mai intai de Camera Deputaților, ca prima Camera sesizata, competenta decizionala aparține Senatului.

(3) Senatul, ca prima Camera sesizata, se pronunta asupra proiectelor de lege si propunerilor legislative cu care este sesizat, in termen de 45 de zile de la data prezentării acestora in Biroul permanent. Pentru coduri si alte legi de complexitate deosebita, termenul este de 60 de zile de la data prezentării in Biroul permanent.

(4) Caracterul complex al legii se stabilește prin hotărârea plenului Senatului, la propunerea Biroului permanent, avându-se in vedere elemente precum: întinderea reglementarii, importanta domeniului de reglementare, implicațiile deosebite intr-un anumit domeniu si necesitatea aplicării unor norme comunitare.

(5) În situația ordonanțelor de urgență ale Guvernului, termenul este de 30 de zile, potrivit art. 115 alin. (5) din Constituția României, republicată.

(6) După adoptarea ori respingerea de către Senat, ca prima Camera sesizată, a proiectului de lege sau a propunerii legislative, acestea se trimit Camerei Deputaților, care va decide definitiv.

(7) În cazul depășirii termenelor prevăzute la alin. (3), proiectul de lege sau propunerea legislativă se considera ca a fost adoptată și se înaintea Camerei Deputaților, care va decide definitiv.

(8) Termenele prevăzute la alin. (3) și (5) se calculează potrivit art. 114.

Articolul 90

(1) În vederea încadrării în termenele prevăzute la art. 89 alin. (3) și la art. 108, 109 și 110 din prezentul regulament, precum și la art. 115 alin. (5) din Constituția României, republicată, proiectele de lege și propunerile legislative se înaintea Biroului permanent al Senatului, care dispune:

a) sesizarea comisiilor permanente competente pentru întocmirea avizelor sau a raportului, stabilind și termenele de depunere a acestora;

b) transmiterea proiectului de lege sau a propunerii legislative Camerei Deputaților, în cazul în care o comisie permanentă apreciază că Senatul nu este competent să dezbata și să adopte proiectul, ca prima Camera sesizată. În aceste cazuri, avizul Comisiei juridice, de numiri, disciplină, imunități și validări este obligatoriu;

c) solicitarea avizului Consiliului Legislativ, al Consiliului Economic și Social și al altor instituții sau organisme care, potrivit legii, au competența de avizare, dacă acesta nu a fost dat;

d) distribuirea către senatori a proiectelor sau propunerilor legislative, a avizului Consiliului Legislativ, al Consiliului Economic și Social și al altor instituții ori organisme care, potrivit legii, au competența de avizare, a hotărârii Curții Constituționale, în cazurile prevăzute de Constituție, și a punctului de vedere al Guvernului, în cazurile cerute de lege, pentru propunerile legislative, stabilind și termenul de depunere a amendamentelor de către senatori, sub sancțiunea decăderii.

(2) Masurile hotărâte de Biroul permanent se duc la îndeplinire de secretarul general, prin serviciile Senatului. Termenele prevăzute pentru toate operațiunile reglementate în acest articol se stabilesc de Biroul permanent, în funcție de procedura ordinară sau procedura de urgență.

(3) Propunerile legislative făcute de cetățeni se distribuie senatorilor și sunt transmise comisiilor permanente competente, împreună cu hotărârea Curții Constituționale privind îndeplinirea condițiilor pentru exercitarea inițiativei legislative de către cetățeni.

(4) Termenele prevăzute la alin. (1) și (2), precum și cele prevăzute la art. 89, pentru avize, rapoarte și amendamente, nu pot fi mai scurte de 5 zile calendaristice, pentru procedura ordinară, și de 3 zile calendaristice, pentru procedura de urgență.

Articolul 91

Toate proiectele și propunerile legislative se înregistrează la Senat în ordinea primirii lor, se distribuie senatorilor și se publică pe site-ul Senatului.

Articolul 92

(1) Proiectele și propunerile legislative se trimit, sub semnatura președintelui Senatului, spre dezbateri și avizare comisiilor permanente competente.

(2) Examinarea proiectelor și propunerilor legislative se poate face și la cererea altei comisii care se considera competentă, în condițiile art. 69.

Articolul 93

(1) Inițiatorul proiectului de lege sau al propunerii legislative poate să își retragă proiectul sau propunerea până la începerea dezbaterilor generale, cu aprobarea plenului.

(2) În cazul în care proiectul sau propunerea legislativă a fost adoptată de Camera Deputaților, retragerea nu mai poate fi făcută din momentul sesizării Senatului.

Articolul 94

(1) După examinarea proiectului de lege sau a propunerii legislative, comisia permanentă sesizată în fond întocmește un raport, care va cuprinde propuneri motivate cu privire la adoptarea sau, după caz, modificarea ori respingerea proiectului de lege sau a propunerii legislative examinate.

(2) Raportul se transmite Biroului permanent, care dispune și asigură, prin secretarul general al Senatului, difuzarea acestuia senatorilor, Guvernului și inițiatorului, cu cel puțin 3 zile lucrătoare înainte de data dezbaterii în plen.

Articolul 95

Proiectele de lege sau propunerile legislative, avizate potrivit art. 92 și 94, se supun dezbaterii Senatului în succesiunea prevăzută pe ordinea de zi aprobată de acesta. Înscrierea pe ordinea de zi a proiectelor de lege și a

prounerilor legislative se face in cel mult 5 zile de la depunerea raportului comisiei permanente sesizate in fond, in cazul in care Senatul este prima Camera sesizata, si in cel mult 10 zile, in celelalte situatii prevazute la art. 75 din Constituția României, republicata.

Articolul 96

(1) Amendamentele care implica modificarea bugetului de stat sau a bugetului asigurărilor sociale de stat se trimit de președintele comisiei sesizate in fond la Guvern, solicitându-se punctul de vedere al acestuia. In cazul in care Guvernul nu transmite un punct de vedere pana la data stabilita de comisie, se considera ca amendamentul a fost acceptat.

(2) Concluziile examinării amendamentelor se includ in raportul comisiei, iar amendamentele se anexează la acesta.

Articolul 97

(1) Dezbaterea generala a proiectului de lege sau a propunerii legislative începe cu prezentarea, de catre inițiator sau, dupa caz, de catre reprezentantul acestuia, a motivelor care au condus la promovarea proiectului sau a propunerii. Guvernul este reprezentat in mod obligatoriu de un membru al sau sau de un secretar de stat.

(2) Dezbaterea continua cu prezentarea raportului comisiei permanente sesizate in fond, de președintele, vicepreședintele sau secretarul acesteia sau de un raportor desemnat de comisie.

Articolul 98

(1) Înainte de prezentarea punctului de vedere al grupului parlamentar, senatorii pot adresa întrebări inițiatorului proiectului de lege sau al propunerii legislative.

(2) Pentru dezbaterea generala a proiectului de lege sau a propunerii legislative, fiecare grup parlamentar isi desemnează un singur reprezentant.

(3) In cazuri justificate, la cererea oricărui senator, Senatul poate aproba, cu votul deschis al majorității senatorilor prezenți, sa se dea cuvântul la dezbaterile generale si altor senatori.

(4) Președintele Senatului da cuvântul reprezentanților grupurilor parlamentare si apoi, dupa caz, celorlalți senatori, in ordinea înscrierii lor la cuvânt. Președintele poate propune Senatului limitarea timpului destinat dezbaterilor generale, iar aceasta se hotărăște cu votul deschis al majorității senatorilor prezenți.

Articolul 99

Inițiatorul proiectului de lege sau al propunerii legislative si raportorul comisiei sesizate in fond au dreptul sa ia cuvântul înainte de încheierea dezbaterii generale.

Articolul 100

(1) In faza dezbaterii generale in plen a proiectului sau a propunerii legislative nu pot fi propuse amendamente.

(2) In cazuri deosebite, prin votul majorității senatorilor se poate aproba depunerea de amendamente si in timpul dezbaterii in plen a proiectului de lege sau a propunerii legislative.

Articolul 101

(1) Daca prin raportul comisiei sesizate in fond se propune respingerea proiectului sau a propunerii legislative, dupa încheierea dezbaterii generale președintele cere Senatului sa se pronunțe prin vot.

(2) Daca prin raportul comisiei se propun dezbaterea si adoptarea proiectului de lege, iar in dezbaterile generale se cere respingerea proiectului de lege, dupa încheierea acestora se supune votului Senatului mai intai cererea de respingere.

Articolul 102

(1) Dupa dezbaterile generale, daca proiectul de lege nu a fost respins si se constata ca prin raportul comisiei sesizate in fond nu s-au operat modificări ori completări la textele proiectului de lege sau propunerii legislative, raportul si proiectul de lege sau propunerea legislativa se supun in întregime votului final.

(2) In cazurile in care comisia sesizata in fond a operat modificări sau completări la textele proiectului de lege sau propunerii legislative, cuprinse in raportul acesteia, președintele consulta Senatul daca sunt observatii la acestea si dezbaterile se fac numai asupra textelor la care se refera aceste observatii si se rezolva prin vot.

(3) In cazurile in care sunt si amendamente respinse de comisie, se dezbate numai cele pentru care senatorul care le-a propus cere susținerea in plen si se rezolva prin votul majorității senatorilor prezenți.

(4) Dupa terminarea dezbaterilor asupra modificărilor si completărilor operate de comisie, raportul in întregime se supune votului si, dupa aceasta, proiectul de lege in întregime se supune votului final.

(5) Raportul comisiei sesizate in fond se aproba sau se respinge de Senat cu același cvorum cu care se aproba sau se respinge legea pentru care este întocmit.

Articolul 103

(1) La dezbaterile care au loc in condițiile art. 102 senatorii pot lua cuvântul pentru a exprima punctul de vedere al grupului parlamentar din care fac parte sau punctul lor de vedere.

(2) De asemenea, pot lua cuvântul reprezentantul Guvernului sau inițiatorul, precum și reprezentanții comisiei sesizate în fond.

(3) Președintele poate supune spre aprobare Senatului sistarea discuțiilor la textele aflate în dezbateri.

Articolul 104

În cursul dezbaterilor senatorii, grupurile parlamentare sau Guvernul pot pune în discuție numai amendamentele depuse în termen la comisie, în condițiile procedurii prevăzute la art. 100 și 102.

Articolul 105

Dacă din dezbaterile desfășurate în condițiile art. 102 rezultă necesitatea reexaminării de către comisia sesizată în fond a unor texte, oricare senator poate propune, iar plenul decide, prin votul deschis al majorității senatorilor prezenți, suspendarea dezbaterilor și trimiterea spre reexaminare a textelor în discuție, comisia pronunțându-se de urgență, prin raport suplimentar.

Articolul 106

(1) Discutarea textelor în condițiile art. 102 începe cu cele prin care se propune eliminarea și continuă cu cele privind modificarea sau completarea acestora. În cazul în care există mai multe amendamente de același fel, ele se supun la vot în ordinea în care au fost prezentate.

(2) Senatul se va pronunța prin vot distinct asupra fiecărui amendament, în afara de cazul în care prin adoptarea unuia se exclude acceptarea celorlalte.

Secțiunea a 4-a Procedura de urgență

Articolul 107

(1) La cererea Guvernului sau din proprie inițiativă, Senatul poate adopta proiecte de lege sau propuneri legislative cu procedura de urgență.

(2) Cererea pentru procedura de urgență se analizează de către Biroul permanent și se supune aprobării Senatului în prima sesiune de plen.

Articolul 108

Proiectele de lege și propunerile legislative se dezbate și se adoptă cu procedura de urgență, de drept, în următoarele situații:

a) ordonanțe de urgență;

b) Senatul a adoptat, ca prima Camera sesizată, o prevedere care intră în competența sa decizională, prevedere neînsusită de Camera Deputaților, care a retrimis proiectul pentru o nouă dezbateri;

c) Camera Deputaților a adoptat, în calitate de Camera decizională, un proiect de lege ce conține anumite prevederi care sunt de competența decizională a Senatului;

d) proiectele de lege referitoare la armonizarea legislației naționale cu cea a Uniunii Europene sau a Consiliului European;

e) proiectele de lege necesare îndeplinirii obligației României în calitate de membră NATO.

Articolul 109

(1) Senatorii, grupurile parlamentare, comisiile permanente sau Guvernul pot prezenta amendamente în scris, motivate, care se trimit comisiei sesizate în fond, în termenele stabilite de Biroul permanent. În același interval de timp, avizul Consiliului Legislativ sau al altor autorități ori organisme care, potrivit legii, au competențe de avizare se va trimite comisiei sesizate în fond.

(2) Comisia sesizată în fond este obligată să depună raportul în termenul stabilit de Biroul permanent.

(3) Biroul permanent, după primirea raportului comisiei sesizate în fond, înscrie cu prioritate în proiectul ordinii de zi proiectul de lege sau propunerea legislativă.

(4) Senatul va limita durata dezbaterilor generale, după care va trece la dezbateri proiectului, în condițiile art. 102.

Articolul 110

Senatul se pronunță în termen de 30 de zile asupra proiectelor de lege sau propunerilor legislative prevăzute la art. 108.

Articolul 111

În cazul proiectului de lege privind aprobarea ordonanței de urgență, dacă Senatul nu se pronunță în termen de cel mult 30 de zile de la depunere, aceasta este considerată adoptată și se trimite Camerei Deputaților.

Articolul 112

În cazul proiectelor de lege și al propunerilor legislative primite de la Camera Deputaților, dacă au fost operate modificări substanțiale față de proiectul inițial, președintele comisiei permanente sesizate în fond poate cere Biroului permanent solicitarea unui nou aviz al Consiliului Legislativ.

Secțiunea a 5-a

Termene procedurale

Articolul 113

În perioadele de vacanță parlamentară a Senatului proiectele de lege și propunerile legislative se înregistrează la data depunerii lor, iar termenele procedurale de legiferare încep să curgă de la data reluării activității Senatului în sesiune.

Articolul 114

Pentru propunerile legislative termenele de legiferare curg de la data înregistrării acestora la Biroul permanent, însoțite de avizele necesare.

Articolul 115

Pentru termenele procedurale ale procesului legislativ se iau în calcul numai zilele în care Senatul lucrează în plen sau în comisii permanente.

Secțiunea a 6-a

Desfășurarea ședințelor Senatului

Articolul 116

Ședințele Senatului sunt publice, în afara cazurilor în care, la cererea președintelui, a unui grup parlamentar sau a cel puțin 20 de senatori, se hotărăște, cu votul majorității senatorilor prezenți, ca acestea să fie secrete.

Articolul 117

(1) La lucrările Senatului au acces deputații, în calitate de inițiatori ai propunerilor legislative aflate pe ordinea de zi, precum și membrii Guvernului sau reprezentanții acestora însoțiți de specialiști ori de consilieri. Dacă li s-a solicitat participarea, prezența inițiatorilor și a membrilor Guvernului este obligatorie.

(2) La ședințele publice ale Senatului pot asista diplomați, reprezentanți ai presei, radioului și televiziunii, precum și alți invitați, pe baza acreditării sau a invitației semnate de secretarul general al Senatului, în condițiile stabilite de Biroul permanent. Cetățenii pot asista la lucrările Senatului pe baza unor permise de acces distribuite la cerere, în ordinea solicitării de către cei interesați, în limita locurilor disponibile în spațiul destinat publicului.

(3) Persoanele care asista la ședința trebuie să păstreze liniștea și să se abțină de la orice manifestare de aprobare sau dezaprobare, în caz contrar putând fi evacuate din sală.

Articolul 118

(1) Senatorii sunt obligați să fie prezenți la lucrările Senatului. Prezența este urmărită de un secretar al Biroului permanent al Senatului și, după caz, de secretarul comisiei permanente.

(2) Senatorul care nu poate lua parte la ședința din motive independente de voința sa va anunța Biroul permanent, menționând cauzele care îl împiedică să participe.

Articolul 119

Senatul își desfășoară activitatea, în plen, pe comisii și pe grupuri parlamentare, conform programului de activitate propus de Biroul permanent și aprobat de Senat.

Articolul 120

(1) Ședința Senatului este deschisă de președinte sau de vicepreședinte care îl înlocuiește.

(2) Președintele este asistat de 2 secretari aparținând, de regulă, unul majorității și celălalt opoziției.

(3) Înainte de începerea dezbaterilor, președintele de ședință anunță dacă este întrunit cvorumul și se supune spre aprobare plenului Senatului proiectul ordinii de zi și programul de activitate.

Articolul 121

(1) Senatul adoptă legi, hotărâri, moțiuni și alte acte cu caracter politic, în prezența majorității senatorilor.

(2) Înainte de votare, liderii grupurilor parlamentare pot cere președintelui Senatului verificarea întrunirii cvorumului de ședință.

(3) În cazul în care cvorumul legal nu este întrunit, președintele Senatului suspendă ședința și anunță ziua și ora de reluare a lucrărilor.

Articolul 122

Președintele Senatului conduce dezbaterile, veghează la respectarea regulamentului și la menținerea ordinii în sala de ședințe.

Articolul 123

- (1) Înainte de începerea dezbaterilor generale, secretarii întocmesc lista cu senatorii care s-au înscris la cuvânt.
- (2) Senatorii iau cuvântul în ordinea înscrierii pe lista, numai atunci când le este dat de președintele Senatului.
- (3) Reprezentanților Guvernului li se da cuvântul în orice fază a dezbaterii și ori de câte ori solicită acest lucru. Același drept îl au și reprezentanții comisiilor sesizate pentru raport de fond.

Articolul 124

Persoanele care iau cuvântul în Senat vorbesc numai de la tribuna acestuia sau de la microfoanele special instalate; nici o persoană nu poate lua cuvântul decât dacă îi este dat de președinte.

Articolul 125

- (1) Președintele de sedință sau liderul unui grup parlamentar are dreptul să propună Senatului limitarea duratei luărilor de cuvânt sau sistarea discuțiilor, în funcție de desfășurarea dezbaterilor.
- (2) Propunerile prevăzute la alin. (1) se adoptă cu votul deschis al senatorilor prezenți.

Articolul 126

- (1) Președintele Senatului va da cuvântul oricând unui senator pentru a răspunde într-o chestiune de ordin personal, limitând timpul acordat în acest scop.
- (2) Prevederile alin. (1) se aplică și în cazul în care se cere cuvântul pentru aspecte de procedură.

Articolul 127

- (1) Senatorii și celelalte persoane care iau cuvântul sunt obligați să se refere exclusiv la chestiunea în dezbateri pentru care s-au înscris la cuvânt și să respecte regulile deontologiei parlamentare. În caz contrar, președintele le atrage atenția și, dacă nu se conformează, le retrage cuvântul.
- (2) Nu se admite dialogul dintre persoana înscrisă la cuvânt și ceilalți senatori.

Articolul 128

Președintele îi cheamă la ordine pe senatorii care tulbură dezbaterile. El poate întrerupe sedința când tulburarea persistă și poate dispune evacuarea din sală, prin intermediul chestorilor, a persoanelor care împiedică în orice mod desfășurarea normală a lucrărilor Senatului.

Articolul 129

- (1) Dezbaterile din ședințele Senatului se înregistrează pe bandă magnetică și se stenografiază.
- (2) Stenogramele se publică în Monitorul Oficial al României, Partea a II-a, cu excepția celor privitoare la ședințele secrete, care urmează regimul legii speciale.
- (3) Senatorii au dreptul să verifice exactitatea stenogramei prin confruntarea ei cu bandă magnetică, în cel mult 3 zile de la data ședinței, înainte de publicarea stenogramei în Monitorul Oficial al României, Partea a II-a.

Secțiunea a 7-a **Procedura de vot**

Articolul 130

Legile, hotărârile, moțiunile simple, precum și celelalte acte se adoptă de către Senat prin vot.

Articolul 131

- (1) Votul deschis se exprimă public prin ridicarea mâinii, ridicare în picioare, apel nominal sau electronic. În cazul legilor constituționale, votul deschis se poate exprima și prin corespondență, în condițiile stabilite de Regulamentul Comisiei de revizuire a Constituției.
- (2) Votul prin ridicarea mâinii sau prin ridicare în picioare poate avea una dintre următoarele semnificații: pentru, contra sau abținere. Constatarea rezultatelor se face de secretari și se comunică de președinte. Președintele Senatului sau liderul oricărui grup parlamentar poate cere renumărarea voturilor.
- (3) Votul prin apel nominal se desfășoară astfel: președintele explică obiectul votării și sensul cuvintelor pentru, contra și abținere, după care unul dintre secretari da citire numelui și prenumelui fiecărui senator, care răspunde pentru, contra sau abținere. După terminarea apelului se repetă numele și prenumele senatorilor care nu au răspuns la primul apel.
- (4) Votul electronic se desfășoară prin conectarea unuia dintre contactele care reprezintă vot pentru, vot contra sau abținere. Rezultatul votului electronic se afișează la comanda președintelui Senatului. În cazul unei defecțiuni tehnice, votul se repetă. Dacă defecțiunea persistă, se recurge, după caz, la celelalte modalități de vot. Cartela de vot este netransmisibilă.
- (5) Dacă votul electronic este deschis, la solicitarea oricărui grup parlamentar se eliberează câte o listă cuprinzând rezultatele votului. În acest caz lista se publică pe site-ul Senatului.

Articolul 132

- (1) Votul secret poate fi exprimat prin buletine de vot, pentru alegerea sau numirea în unele funcții, ori prin bile sau electronic, în cazul votării legilor, hotărârilor sau motiunilor.

(2) Procedura votului secret pe bulletine de vot se face in cabine de vot, amenajate prin grija secretarului general al Senatului.

(3) In cazul votului, pe buletinul de vot se trec numărul de ordine, numele si prenumele candidatului, funcția pentru care acesta candidează si, dupa caz, grupul parlamentar din care face parte.

(4) Senatorul voteaza pentru, lăsând neatins pe buletinul de vot numele si prenumele persoanei dorite, sau voteaza contra, stergand numele si prenumele persoanei respective. Buletinele de vot se introduc in urne.

(5) Sunt nule buletinele de vot care nu corespund modelului prezentat, cele care nu poarta stampila de control si cele pe care au fost lăsate neatins numele si prenumele unor candidați care, in acest mod, depășesc numărul funcțiilor pentru care se face alegerea sau numirea.

Articolul 133

In cazul in care prin prezentul regulament nu se stabilește o anumita procedura de vot obligatorie, procedura de vot se va hotărî de Senat, la propunerea președintelui sau a oricărui senator.

Articolul 134

(1) Daca la alegerea sau numirea in anumite funcții nu se obține numărul necesar de voturi, votul se reia conform reglementarilor specifice. In caz de paritate de voturi, procedura de votare se repeta.

(2) In situațiile in care votul este deschis, președintele voteaza numai dupa ce restul senatorilor si-a exprimat votul.

(3) In cursul votării nu se acorda dreptul de a lua cuvântul.

(4) Dupa anunțarea rezultatului votării, grupurile parlamentare pot sa explice felul in care au votat, printr-o singura intervenție de maximum 3 minute.

Articolul 135

(1) In cazul votului secret exprimat prin bulletine de vot sau bile, se constituie o comisie de numărare si validare a votului, formata din cate un reprezentant al fiecărui grup parlamentar.

(2) Constatarea rezultatului in cazul votului cu bile sau cu bulletine de vot se face prin proces-verbal, încheiat de catre comisia de numărare si validare.

Articolul 136

(1) Legile constituționale se adopta cu votul unei majoritati de cel putin doua treimi din numărul senatorilor.

(2) Legile organice si hotărârile privind Regulamentul Senatului se adopta cu votul majorității senatorilor.

(3) Legile ordinare si hotărârile luate in procesul legiferării se adopta cu votul majorității senatorilor prezenți.

(4) In cazul legilor constituționale si al legilor organice, cand președintele constata, înainte de vot, ca prezenta senatorilor nu este asiguratorie pentru cvorumul de vot, amana votul, stabilind ziua si ora desfășurării acestuia. O noua amânare a votului nu poate depăși termenul prevăzut de Constituție pentru adoptarea legii.

(5) Daca prezentul regulament nu dispune altfel, celelalte acte ale Senatului sau masurile luate de acesta, inclusiv raportul comisiei sesizate in fond, se adopta cu votul majorității senatorilor prezenți.

(6) Înainte de votare, președintele de sedinta poate cere din proprie initiativa sau la cererea unui grup parlamentar verificarea cvorumului prin apel nominal sau prin numărare de catre secretari. Senatorii care nu isi exercita dreptul de vot, dar care au fost prezenți in sala de sedinta intra in numărul regulamentar de stabilire a cvorumului.

(7) Daca in sala de sedinta nu se afla majoritatea senatorilor, președintele amana votarea pana la întrunirea cvorumului legal.

Articolul 137

(1) Votul final privește ansamblul reglementarii.

(2) Votul final poate avea loc intr-o sedinta consacrata acestui scop, in ordinea definitivării proiectului de lege sau a propunerii legislative.

Articolul 138

(1) Votul poate fi contestat numai de liderul unui grup parlamentar, imediat dupa anunțarea rezultatului votului de catre președintele Senatului. Asupra contestației Senatul se pronunta prin votul majorității senatorilor prezenți. Contestația poate fi sustinuta de un singur vorbitor, intr-un interval de timp rezonabil, si, in caz de opoziție, poate lua cuvântul intr-un interval de timp egal, de asemenea, un singur vorbitor din partea fiecărui grup parlamentar.

(2) Admiterea contestației are drept consecinta repetarea votului.

Articolul 139

(1) Numirile, confirmările sau avizele pentru numiri in funcții, care, potrivit Constituției si legii, se fac de catre Senat, se supun dezbaterii Senatului pe baza raportului Comisiei juridice, de numiri, disciplina, imunități si validări.

(2) În vederea întocmirii raportului, comisia va examina propunerile de numiri, confirmări sau avize, având dreptul de a chema pentru audiere candidații.

(3) Candidații vor fi invitați și la dezbaterile în plen a raportului, iar Senatul poate hotărî audierea lor și în plen.

Secțiunea a 8-a

Procedura pentru respingerea, reexaminarea și promulgarea legii

Articolul 140

Proiectele de lege și propunerile legislative adoptate sau respinse de Senat, ca prima Camera sesizată, se semnează de președintele Senatului și se înaintează Camerei Deputaților, în calitate de Camera decizională. Guvernul va fi înștiințat despre aceasta.

Articolul 141

(1) Senatul se pronunță asupra proiectelor de lege și propunerilor legislative ce intră în competența sa, ca prima Camera sesizată, în termen de 45 de zile. Pentru coduri sau alte legi de complexitate deosebită termenul este de 60 de zile. Asupra ordonanțelor de urgență Senatul se pronunță în termen de 30 de zile de la depunere.

(2) În cazul depășirii termenelor prevăzute la alin. (1), se consideră ca proiectul de lege sau propunerea legislativă a fost adoptată în forma înaintată de inițiator. În acest caz, adoptarea se anunță în plenul Senatului, iar proiectul de lege sau propunerea legislativă se transmite, sub semnătura președintelui Senatului, către Camera Deputaților, care va decide definitiv.

(3) În cazurile prevăzute la alin. (2), dacă s-a adoptat raport și s-au dat avize ori amendamente, acestea se înaintează anexat proiectului de lege sau propunerii legislative, ca material documentar.

Articolul 142

(1) În cazul în care Senatul, în calitate de Camera decizională, a adoptat fără modificări un proiect de lege sau o propunere legislativă primită de la Camera Deputaților, aceasta va fi semnată de președintele Senatului, va fi depusă la secretarul general al Senatului în vederea exercitării dreptului de sesizare a Curții Constituționale și va fi transmisă Camerei Deputaților pentru îndeplinirea formalităților de promulgare.

(2) Depunerea legii la secretarul general al Senatului se face numai în zilele în care Senatul lucrează în plen și se aduce la cunoștința senatorilor în aceeași zi, prin prezentare în ședința de plen și prin afișare datată și certificată la avizierul general de la sala de ședință. Senatorii își pot exercita dreptul de sesizare a Curții Constituționale, potrivit legii.

Articolul 143

(1) În cazul în care Senatul, ca prima Camera sesizată, adoptă o prevedere care, potrivit dispozițiilor Constituției, intră în competența sa decizională, prevederea este definitiv adoptată dacă și Camera Deputaților este de acord. În caz contrar, numai pentru prevederea respectivă legea se întoarce la Senat, care va decide definitiv, în procedura de urgență.

(2) Dispozițiile alin. (1) referitoare la întoarcerea legii se aplică în mod corespunzător și în cazul în care Senatul, în calitate de Camera decizională, adoptă o prevedere pentru care competența decizională aparține Camerei Deputaților, ca prima Camera sesizată.

Articolul 144

În cazul în care Senatul respinge un proiect de lege sau o propunere legislativă, respinsă anterior de Camera Deputaților, respingerea este definitivă, iar proiectul de lege sau propunerea legislativă nu mai poate fi readusă în discuția acestuia în cursul aceleiași sesiuni parlamentare.

Articolul 145

(1) În cazurile de neconstituționalitate constatate potrivit art. 146 lit. a) din Constituția României, republicată, Senatul reexaminează prevederile respective pentru punerea lor de acord cu decizia Curții Constituționale. Senatul dezbate pe baza raportului Comisiei juridice, de numiri, disciplină, imunități și validări.

(2) Raportul Comisiei juridice, de numiri, disciplină, imunități și validări va cuprinde propuneri pentru punerea de acord a prevederilor declarate neconstituționale cu decizia Curții Constituționale. Raportul comisiei se dezbate conform prevederilor art. 101-106. Cu aprobarea Senatului, în urma dezbaterii raportului, în cuprinsul legii se operează și corelările tehnico-legislative necesare.

(3) În cazul unei obiecții de neconstituționalitate asupra tratatelor sau altor acorduri internaționale, invocate potrivit art. 146 lit. b) din Constituția României, republicată, procedura parlamentară se suspendă și se reia după publicarea deciziei Curții Constituționale.

(4) În cazurile de neconstituționalitate constatate potrivit art. 146 lit. b) din Constituția României, republicată, Senatul nu poate ratifica tratatul sau acordul internațional declarat ca fiind neconstituțional.

(5) În cazurile de neconstituționalitate constatate potrivit art. 147 alin. (1) din Constituția României, republicată, dispozițiile declarate neconstituționale își încetează efectele juridice la 45 de zile de la publicarea deciziei Curții

Constituționale, dacă, în acest interval, Parlamentul sau Guvernul, după caz, nu pune de acord prevederile declarate neconstituționale cu prevederile Constituției. Pe durata acestui termen, dispozițiile constatate ca fiind neconstituționale sunt suspendate de drept.

(6) Dispozițiile alin. (5) se aplică în mod corespunzător și în cazul în care a fost declarată neconstituționalitatea prevederilor din Regulamentul Senatului.

(7) Reexaminarea textelor declarate neconstituționale se face întâi de prima Camera sesizată.

Articolul 146

(1) În cazul în care Președintele României cere, înainte de promulgare, reexaminarea unei legi adoptate prima dată de către Senat, cererea va fi înscrisă în termen de cel mult 30 de zile în proiectul ordinii de zi a Senatului.

(2) Reexaminarea legii pe baza cererii Președintelui României se face cu respectarea procedurii legislative.

Articolul 147

Pentru legile adoptate, potrivit Constituției, în ședința comună a celor două Camere, noua deliberare se face tot în ședința comună, conform Regulamentului ședințelor comune ale Camerei Deputaților și Senatului.

Articolul 148

Camera Deputaților face numerotarea legilor adoptate de Parlament, în ordinea promulgării lor, trimițându-le spre publicare la Monitorul Oficial al României.

Secțiunea a 9-a

Procedura privind punerea sub urmărire penală a membrilor Guvernului

Articolul 149

Senatul are dreptul să ceară punerea sub urmărire penală a membrilor Guvernului, potrivit dispozițiilor [Legii nr. 115/1999](#) privind responsabilitatea ministerială, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Articolul 150

(1) Dezbaterile are loc pe baza raportului întocmit fie de o comisie permanentă, ca urmare a unei anchete desfășurate în condițiile art. 76, fie de o comisie de anchetă. Dacă ministrul are și calitatea de senator, cererea se trimite spre examinare Comisiei juridice, de numiri, disciplină, imunități și validări, care va elabora în cel mai scurt timp un raport pe care îl înaintea Senatului.

(2) Raportul comisiei se înscrie cu prioritate în proiectul ordinii de zi.

(3) Hotărârea se adoptă cu votul majorității senatorilor.*)

Notă CTCE

*) Notă CTCE:

Prin [DECIZIA CURȚII CONSTITUȚIONALE nr. 990 din 1 octombrie 2008](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 716 din 22 octombrie 2008, s-a constatat că prevederile art. 150 alin. (3) sunt neconstituționale.

Prin urmare, în conformitate cu art. 147 alin. (1) din CONSTITUȚIA ROMÂNIEI republicată în MONITORUL OFICIAL nr. 767 din 31 octombrie 2003 dispozițiile din legile și ordonanțele în vigoare, precum și cele din regulamente, constatate ca fiind neconstituționale, își încetează efectele juridice la 45 de zile de la publicarea deciziei Curții Constituționale dacă, în acest interval, Parlamentul sau Guvernul, după caz, nu pun de acord prevederile neconstituționale cu dispozițiile Constituției. Pe durata acestui termen, dispozițiile constatate ca fiind neconstituționale sunt suspendate de drept.

Începând cu data de 22 octombrie 2005, dispozițiile [art. 150 alin. \(3\) din HOTĂRÂREA SENATULUI nr. 28 din 24 octombrie 2005](#), se suspendă de drept.

Articolul 151

Dacă Senatul hotărăște să ceară punerea sub urmărire penală a unui membru al Guvernului, președintele Senatului va adresa ministrului Justiției o cerere pentru începerea urmăririi penale, potrivit legii. De asemenea, va înștiința Președintele României pentru eventuala suspendare din funcție a acestuia.

Articolul 152

În cazul prevăzut la art. 151, dispozițiile art. 116-135 se aplică corespunzător.

Capitolul III

Moțiuni, întrebări, interpelări, informări, petiții

Secțiunea 1

Moțiuni simple

Articolul 153

- (1) Moțiunea simplă exprimă poziția Senatului într-o anumită problemă de politică internă sau externă ori, după caz, cu privire la o problemă ce a făcut obiectul unei interpelări.
- (2) Moțiunea simplă poate fi inițiată de cel puțin o pătrime din numărul senatorilor.
- (3) Moțiunea simplă trebuie să fie întocmită corespunzător actelor juridice ale Senatului și să cuprindă motivarea și dispozitivul. Moțiunea se depune la președintele de ședință, în plenul Senatului.

Articolul 154

- (1) Până la încheierea dezbaterii unei moțiuni simple, semnatarii nu mai pot promova o altă moțiune în aceeași problemă.
- (2) După primirea motiunilor simple care au îndeplinit condițiile prevăzute de art. 153, președintele Senatului le comunică de îndată Guvernului și le aduce la cunoștință plenului, după care dispune afișarea lor la sediul Senatului și distribuirea lor senatorilor.

Articolul 155

- (1) Președintele Senatului stabilește data dezbaterii moțiunii simple, care nu poate depăși 6 zile de la depunerea acesteia, înștiințând Guvernul asupra datei stabilite.
- (2) Președintele Senatului nu va supune dezbaterii moțiunile simple care nu îndeplinesc cerințele prevăzute la art. 153 și nici pe cele care vizează finalități specifice moțiunii de cenzură, prezentând Senatului motivele deciziei sale.
- (3) Moțiunile simple privind probleme de politică externă se supun dezbaterii numai însoțite de avizul Comisiei pentru politică externă și cu consultarea Ministerului Afacerilor Externe. Această condiție trebuie îndeplinită în termen de 3 zile de la depunerea moțiunii simple.

Articolul 156

- (1) După începerea dezbaterii moțiunii simple, senatorii semnatori nu-și pot retrage adeziunea la moțiune.
- (2) La moțiunile simple prezentate nu pot fi propuse amendamente.
- (3) Dezbaterile se încheie prin supunerea la vot a moțiunii simple în plenul Senatului.
- (4) Nici o moțiune simplă nu poate fi supusă votului înainte de dezbaterile ei.

Articolul 157

- (1) Dezbaterile moțiunii simple se fac cu respectarea dispozițiilor cuprinse în art. 116-129 și se adoptă cu votul secret al majorității senatorilor.
- (2) Moțiunile simple adoptate de Senat se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, și sunt obligatorii pentru Guvern și membrii săi, precum și pentru celelalte persoane vizate.

Secțiunea a 2-a Întrebări

Articolul 158

- (1) Senatorii pot adresa întrebări Guvernului, miniștrilor sau altor conducători ai organelor administrației publice.
- (2) Întrebarea constă într-o simplă cerere de a răspunde dacă un fapt este adevărat, dacă o informație este exactă, dacă Guvernul sau celelalte organe ale administrației publice înțeleg să comunice Senatului informațiile sau documentele solicitate ori dacă Guvernul are intenția de a lua o hotărâre într-o problemă determinată.

Articolul 159

În plenul Senatului nu pot fi formulate întrebări care privesc probleme de interes personal sau particular, întrebări care se referă la procese aflate pe rolul instanțelor judecătorești ori care pot afecta soluționarea unor cauze aflate în curs de judecată, care urmăresc în exclusivitate obținerea unei consultații juridice sau tehnice ori care privesc activitatea unor persoane care nu îndeplinesc funcții publice.

Articolul 160

- (1) Senatorii pot adresa întrebări orale sau scrise și au dreptul să ceară ca răspunsul să le fie dat oral în plenul Senatului sau în scris.
- (2) Întrebările scrise sau orale se depun în scris, prin grupul parlamentar, la secretarul desemnat al Senatului, cel mai târziu până la ora 10,00 a zilei de joi.
- (3) Întrebările se înregistrează la secretarul desemnat al Senatului, în ordinea în care au fost depuse.
- (4) Întrebările trebuie să aibă un singur autor, iar un senator nu poate adresa într-o săptămână mai mult de două întrebări.
- (5) În cursul zilei de joi întrebările sunt transmise ministrului delegat pentru relația cu Parlamentul, menționându-se tipul întrebării și ce fel de răspuns a solicitat senatorul.
- (6) În situația apariției unor urgente, senatorul poate pune o întrebare și în cadrul ședinței destinate acestei activități, urmând ca răspunsul să fie dat în ședința specială de săptămâna următoare.

Articolul 161

(1) Întrebările orale se prezintă în plenul Senatului de către autor, într-un interval de timp de cel mult un minut. Răspunsurile orale se dau imediat după ce a fost adresată întrebarea și nu pot depăși 3 minute. Autorul întrebării poate interveni cu precizări sau comentarii, fără a depăși două minute, iar răspunsul la replica va fi dat în același interval de timp. Nici o altă intervenție pe marginea întrebării respective nu mai poate avea loc. Răspunsul la întrebarea orală poate fi amânat pentru săptămana următoare numai în cazuri temeinic justificate.

(2) În situația în care cel cărui răspuns este adresat la întrebarea orală nu este prezent, răspunsul va fi dat în ședința din săptămana următoare. Președintele Senatului informează primul-ministru cu privire la răspunsurile amânate.

(3) Răspunsurile orale la întrebările scrise se dau după ce s-au epuizat întrebările. La întrebările la care s-a cerut răspuns oral nu se răspunde dacă senatorul care a adresat întrebarea nu se află în sală.

(4) Răspunsurile scrise se transmit senatorului în cel mult 15 zile.

(5) Întrebările și răspunsurile se consemnează în stenograma ședinței și se publică odată cu aceasta în Monitorul Oficial al României, Partea a II-a. Întrebările la care nu s-a răspuns sunt comunicate și primului-ministru și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea a II-a, la sfârșitul fiecărei sesiuni ordinare.

Secțiunea a 3-a

Interpelari

Articolul 162

(1) Interpelarea constă într-o cerere adresată Guvernului sau unui membru al acestuia de către unul ori mai mulți senatori sau de un grup parlamentar, prin care se solicită explicații asupra politicii Guvernului în probleme importante ale activității sale interne sau externe.

(2) Interpelările se fac în scris, arătându-se obiectul și motivarea acestora, fără nici o dezvoltare, și se depun la secretarul desemnat al Senatului.

Articolul 163

(1) Interpelările se înscriu, în ordinea prezentării, într-un registru special și se afișează la sediul Senatului.

(2) Interpelările se prezintă în ședința publică de către autor, după care președintele Senatului le transmite primului-ministru.

(3) Biroul permanent stabilește o zi din săptămana consacrată prezentării și dezbaterii interpelărilor și întrebărilor.

(4) Guvernul și fiecare dintre membrii săi sunt obligați să răspundă la interpelări în cel mult două săptămâni. Pentru motive temeinice, Senatul poate acorda un termen de cel mult 3 săptămâni.

Articolul 164

(1) În ședința consacrată dezbaterii interpelării se da cuvântul autorului pentru 3 minute și apoi celui interpelat pentru 5 minute. Dacă răspunsul la interpelare da naștere unei replici, se da cuvântul în aceeași ordine și pentru aceleași durate de timp. Președintele Senatului poate limita luările de cuvânt.

(2) Răspunsurile la interpelările adresate Guvernului se prezintă de primul-ministru sau de reprezentantul acestuia. Răspunsul la interpelările adresate membrilor Guvernului se prezintă de ministru sau, după caz, de un secretar de stat.

(3) Timpul total afectat interpelărilor se împarte pe grupuri parlamentare, în conformitate cu ponderea acestora.

Articolul 165

Senatul poate adopta o moțiune prin care să-și exprime poziția cu privire la problema ce a făcut obiectul interpelării, cu respectarea prevederilor art. 153-157.

Secțiunea a 4-a

Informarea Senatului și a senatorilor

Articolul 166

(1) Președintele Senatului poate solicita Guvernului și celorlalte organe ale administrației publice, în cadrul controlului parlamentar asupra activității acestora, informațiile și documentele necesare.

(2) Președinții comisiilor permanente pot solicita de la organele prevăzute la alin. (1) informațiile și documentele necesare referitoare la domeniul lor de activitate.

(3) Fiecare senator are dreptul de a cere informațiile și documentele menționate, prin intermediul președintelui Senatului sau al președinților comisiilor.

(4) Solicitarea informării este obligatorie în cazul în care o inițiativă legislativă implică modificarea prevederilor bugetului de stat sau ale bugetului asigurărilor sociale de stat.

(5) Autoritățile prevăzute la alin. (1) sunt obligate să răspundă în termen de cel mult 10 zile. În situații excepționale în care răspunsul necesită date suplimentare, acestea au obligația de a declara în scris că interesul public nu le permite să răspundă la timp și de a cere un termen suplimentar care nu poate depăși 30 de zile. În

cazul in care autoritățile nu răspund in termenele prevăzute la solicitarea senatorului interesat, președintele Senatului sau președintele comisiei, dupa caz, poate cere invitarea lor in plenul Senatului.

(6) Refuzul nejustificat de a răspunde la solicitările prevăzute in alineatele precedente atrage, dupa caz, răspunderea juridica potrivit legii. Președintele Senatului poate sesiza autoritățile competente, la solicitarea senatorului interesat.

Articolul 167

(1) In cazul in care informațiile sau documentele solicitate privesc, potrivit legii, secrete de stat, Guvernul informeaza Senatul despre aceasta, iar Senatul decide in sedinta secreta.

(2) Documentele primite se restituie organului respectiv, dupa consultare.

Secțiunea a 5-a

Petitii

Articolul 168

(1) Oricine are dreptul de a se adresa cu petitii Senatului. Petițiile vor fi prezentate in scris si semnate, precizându-se domiciliul petiționarului sau al unuia dintre petiționari.

(2) Petițiile se înscriu in registrul general al Senatului, in ordinea primirii, consemnându-se numărul de înregistrare, numele, prenumele, domiciliul petiționarului si obiectul cererii.

Articolul 169

(1) Petițiile înregistrate se repartizează, spre soluționare, de catre unul dintre vicepreședinții Senatului, desemnat de președinte, comisiei permanente competente, potrivit obiectului petiției, ori senatorilor cărora le-au fost personal adresate.

(2) Orice membru al Senatului poate lua cunostinta de conținutul unei petitii, adresându-se in acest scop președintelui comisiei căreia i-a fost repartizata.

(3) Senatorul căruia ii sunt adresate petitii le va transmite spre soluționare autorităților publice competente.

Articolul 170

(1) Comisia va decide care sunt petițiile a căror rezolvare nu suferă amânare, sesizând de indata autoritățile publice competente, si va informa, in toate cazurile, petentul despre soluția promovata. Pentru celelalte petitii, comisia va decide, in cel mult 10 zile de la înregistrarea lor, daca le va trimite unei autorități publice competente ori le va clasa. In cazuri deosebite, problema ce face obiectul petiției se prezinta Senatului.

(2) Autoritățile publice sesizate au obligația sa informeze Senatul, in scris, in termen de cel mult 30 de zile, despre soluția adoptata*).

(3) Petiționarului i se aduce la cunostinta soluția adoptata.

(4) Comisia pentru cercetarea abuzurilor, combaterea corupției si petitii va prezenta trimestrial Biroului permanent un raport asupra petițiilor primite si asupra modului de soluționare a acestora; același raport va fi prezentat plenului Senatului la începutul fiecărei sesiuni.

(5) In raport se vor face mențiuni cu privire la soluțiile date de autoritățile publice la petițiile care le-au fost trimise spre soluționare.

Notă CTCE

*) Notă CTCE:

Prin [DECIZIA CURȚII CONSTITUȚIONALE nr. 601 din 14 noiembrie 2005](#), publicata in MONITORUL OFICIAL nr. 1.022 din 17 noiembrie 2005 s-a constatat ca prevederile art. 170 alin. (2) din Regulamentul Senatului contravin art. 64 alin. (1) din Constituția României, întrucât stabilește obligații pentru alte subiecte de drept decat cele la care se refera organizarea si funcționarea acestei Camere a Parlamentului.

Prin urmare, in conformitate cu art. 147 alin. (1) din CONSTITUȚIA ROMÂNIEI republicata in MONITORUL OFICIAL nr. 767 din 31 octombrie 2003 dispozițiile din legile si ordonanțele in vigoare, precum si cele din regulamente, constatate ca fiind neconstituționale, isi inceteaza efectele juridice la 45 de zile de la publicarea deciziei Curții Constituționale daca, in acest interval, Parlamentul sau Guvernul, dupa caz, nu pun de acord prevederile neconstituționale cu dispozițiile Constituției. Pe durata acestui termen, dispozițiile constatate ca fiind neconstituționale sunt suspendate de drept.

In intervalul 17 noiembrie 2005-31 decembrie 2005, dispozițiile [art. 170 alin. \(2\) din HOTĂRÂREA SENATULUI nr. 28 din 24 octombrie 2005](#), au fost suspendate de drept, iar începând cu data de 1 ianuarie 2006 acestea si-au încetat efectele juridice.

Secțiunea a 6-a

Declarații politice

Articolul 171

- (1) In fiecare saptamana, Biroul permanent alocă o anumita perioada de timp dintr-o zi de sedinta pentru declarații politice sau alte intervenții ale senatorilor.
- (2) Declarațiile politice sau alte intervenții ale senatorilor se fac in nume propriu sau in numele grupului parlamentar.
- (3) In raport cu conținutul lor, declarațiile politice sau alte intervenții ale senatorilor pot da dreptul la replica senatorilor, grupurilor parlamentare si autorităților vizate.
- (4) In cazul in care tematica si conținutul declarațiilor politice sau ale altor intervenții ale senatorilor vizează activitatea si politica Guvernului, extrasul respectiv din stenograma va fi transmis ministrului delegat pentru relația cu Parlamentul.

Capitolul IV Statutul senatorului

Secțiunea 1 Imunitatea parlamentara

Articolul 172

- (1) Senatorii se bucura de imunitate parlamentara pe toata durata exercitării mandatului.
- (2) Imunitatea parlamentara are ca scop garantarea libertății de exprimare a senatorului si protejarea acestuia impotriva urmaririlor judiciare respective, abuzive sau sicanatoare.
- (3) Senatorii nu pot fi trasi la răspundere juridica pentru voturile sau pentru opiniile politice exprimate in exercitarea mandatului.
- (4) In temeiul art. 72 din Constituția României, republicata, senatorii pot fi urmăriți si trimiși in judecata penala pentru fapte care nu au legatura cu voturile sau cu opiniile politice exprimate in exercitarea mandatului, dar nu pot fi percheziționați, reținuți sau arestați fara încuviințarea Senatului, dupa ascultarea lor. Urmărirea si trimiterea in judecata penala se pot face numai de catre Parchetul de pe langa Inalta Curte de Casație si Justiție. Competenta de judecata aparține Înaltei Curți de Casație si Justiție.
- (5) In caz de infracțiune flagranta, senatorii pot fi reținuți si supuși percheziției. Ministrul justiției il va informa neîntârziat pe președintele Senatului asupra reținerii si percheziției. In cazul in care Senatul constata ca nu exista temei pentru reținere, va dispune imediat revocarea acestei masuri.
- (6) Cererea de autorizare a trimiterii in judecata, penala ori contraventionala, precum si cererea de reținere, de arestare sau de percheziție se adresează președintelui Senatului de ministrul justiției.
- (7) Președintele Senatului aduce cererea la cunostinta senatorilor in sedinta publica, dupa care o trimite de indata Comisiei juridice, de numiri, disciplina, imunități si validări, spre examinare, care va stabili daca a fost sau nu a fost facuta in scopul de a-l abate pe senator de la exercițiul funcției sale. Hotărârea comisiei se adopta prin votul secret al majorității membrilor acesteia.
- (8) Biroul permanent al Senatului supune spre dezbatere si aprobare plenului raportul comisiei, temeinic motivat, in termen de 15 zile de la data depunerii lui.
- (9) Cererile de reținere, de arestare, de percheziție se înscriu cu prioritate pe ordinea de zi.

Articolul 173

Senatul hotărăște asupra cererii cu votul secret al majorității membrilor sai.

Secțiunea a 2-a Conflictul de interese, constatarea incompatibilităților si alte interdicții

Articolul 174

- (1) Senatorii depun o declarație de interese, pe propria răspundere, cu privire la funcțiile si activitățile pe care le desfasoara, cu exceptia celor legate de mandatul sau funcția publica pe care o exercita.
- (2) Prin conflict de interese se intelege situația in care senatorul are un interes personal de natura patrimoniala, care ar influenta îndeplinirea cu obiectivitate a atribuțiilor care ii revin potrivit Constituției si altor acte normative.
- (3) Funcțiile si activitățile care se includ in declarația de interese sunt:
 - a) funcțiile in cadrul unor asociații, fundații sau alte organizații neguvernamentale ori partide politice;
 - b) activități profesionale remunerate;
 - c) calitatea de acționar sau asociat la societățile comerciale, inclusiv banci sau alte instituții de credit, societăți de asigurare si financiare.
- (4) Senatorii care nu îndeplinesc alte funcții sau nu desfasoara alte activități decat cele legate de mandatul ori funcția pe care o exercita depun o declarație in acest sens.

Articolul 175

(1) Declarația de interese se depune în termen de 15 zile de la data validării mandatului ori, după caz, de la data numirii în funcție.

(2) Declarația de interese se actualizează ori de câte ori intervin schimbări care, potrivit art. 174 alin. (3), trebuie înscrise în aceste declarații. Actualizarea se face în termen de 30 de zile de la data începerii, modificării sau încetării funcțiilor sau activităților.

Articolul 176

(1) Declarațiile de interese sunt publice și se depun la secretarul general al Senatului.

(2) Numele senatorilor care, în mod nejustificat, nu depun declarația de interese se publică pe pagina de Internet a Senatului.

(3) Evidența declarațiilor de interese se consemnează într-un registru special, numit Registrul declarațiilor de interese, care se păstrează la secretarul general al Senatului.

Articolul 177

(1) Calitatea de senator este incompatibilă cu exercitarea oricărei funcții publice de autoritate, cu excepția celei de membru al Guvernului.

(2) Prin funcțiile publice de autoritate incompatibile cu calitatea de senator se înțelege funcții din administrația publică asimilate celor de ministru, funcțiile de secretar de stat, subsecretar de stat și secretar de stat din cadrul organelor de specialitate din subordinea Guvernului sau a ministerelor, funcțiile din Administrația Prezidențială, din aparatul de lucru al Parlamentului și al Guvernului, funcții de conducere specifice ministerelor, celorlalte autorități și instituții publice, funcții de consilieri locali și consilieri județeni, de prefecți și subprefecți și celelalte funcții de conducere din aparatul propriu al prefecturilor, funcțiile de primar, viceprimar și secretar ai unităților administrativ-teritoriale, funcțiile de conducere și execuție din serviciile publice descentralizate ale ministerelor și celorlalte organe din unitățile administrativ-teritoriale și din aparatul propriu și serviciile publice ale consiliilor județene și consiliilor locale, precum și funcțiile care, potrivit legii, nu permit persoanelor care le dețin să candideze în alegeri.

(3) Calitatea de senator este, de asemenea, incompatibilă cu:

a) funcția de președinte, vicepreședinte, director, administrator, membru al consiliului de administrație sau cenzor la societăți comerciale, inclusiv bănci sau alte instituții de credit, societăți de asigurare și financiare, precum și la instituții publice;

b) funcția de președinte sau de secretar al adunărilor generale ale acționarilor sau asociațiilor la societățile comerciale prevăzute la lit. a);

c) funcția de reprezentant al statului în adunările generale ale societăților comerciale prevăzute la lit. a);

d) funcția de manager sau membru al consiliilor de administrație ale regiilor autonome, companiilor și societăților naționale;

e) calitatea de comerciant, persoană fizică;

f) calitatea de membru al unui grup de interes economic;

g) funcția publică încredințată de un stat străin, cu excepția acelor funcții prevăzute în acordurile și convențiile la care România este parte.

(4) Alte incompatibilități decât cele prevăzute la alin. (1)-(3) sunt stabilite prin lege organică.

Articolul 178

Senatorii pot exercita funcții sau activități în domeniul didactic, al cercetării științifice și al creației literar-artistice, precum și în alte domenii prevăzute de lege.

Articolul 179

(1) Senatorul care se află în una dintre incompatibilitățile prevăzute la art. 177 va demisiona din funcțiile care sunt incompatibile cu mandatul de senator, în termen de 10 zile de la data apariției cazului de incompatibilitate.

(2) După expirarea termenului prevăzut la alin. (1), senatorul care continuă să se afle într-un caz de incompatibilitate este considerat demisionat din funcția de senator. Demisia se aduce la cunoștința plenului Senatului și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Articolul 180

Locul vacant va fi ocupat de către supleantul imediat următor de pe lista partidului, formațiunii politice ori alianței acestora, dacă până la data validării mandatului partidul sau formațiunea politică pentru care a candidat confirmă în scris că aparține acesteia. Asupra legalității alegerii supleantului Comisia juridică, de numiri, disciplină, imunități și validări va prezenta Senatului un raport.

Articolul 181

În cursul termenului prevăzut la art. 179 alin. (1), senatorul trebuie să declare în scris la Biroul permanent orice activitate care se încadrează în incompatibilitățile prevăzute de lege.

Articolul 182

Schimbările intervenite în activitatea senatorului pe durata exercitării mandatului se aduc la cunoștința Biroului permanent, în scris, în cel mult 10 zile de la data apariției acestora.

Articolul 183

(1) Cazurile de incompatibilitate vor fi trimise spre examinare Comisiei juridice, de numiri, disciplină, imunități și validări a Senatului, care va întocmi un raport. Propunerile comisiei se aproba de Senat cu votul majorității membrilor sai.

(2) Dacă senatorul a făcut să înceteze cauza de incompatibilitate după sesizarea comisiei, se va lua act despre aceasta în procesul-verbal al ședinței, iar asemenea cazuri nu se trec în raportul comisiei.

Articolul 184

Evidența situațiilor prevăzute la art. 177-183 se ține la secretarul general al Senatului.

Articolul 185

(1) Se interzice folosirea de către senatori în interes privat a simbolurilor care au legătură cu exercițiul demnității sau funcției acestora.

(2) Se interzice folosirea sau permisiunea de a folosi numele însoțit de calitatea de senator, în orice formă de publicitate a unui agent economic român sau străin, precum și a vreunui produs comercial, național sau străin.

(3) Se interzice folosirea sau permisiunea de a folosi imaginea publică, numele, semnătura senatorului pentru orice formă de publicitate privitoare la o activitate care aduce profit, cu excepția publicității gratuite pentru scopuri caritabile.

(4) Se interzice senatorilor folosirea sau exploatarea directă ori indirectă a informațiilor care nu sunt publice, obținute în legătură cu exercitarea atribuțiilor, în scopul obținerii de avantaje pentru ei sau pentru alții.

(5) Senatorii au obligația să-și declare averea, în termen de 15 zile, potrivit legii.

Secțiunea a 3-a Exercitarea mandatului de senator

Articolul 186

(1) Senatorii intră în exercițiul mandatului la data întrunirii legale a Senatului, sub condiția validării și a depunerii jurământului.

(2) După constituirea legală a Senatului, fiecare senator va depune, în fața plenului Senatului, întrunit în ședință solemnă, jurământul de credință față de țară și popor:

"Jur credință patriei mele, România.

Jur să respect Constituția și legile țării.

Jur să apar democrația, drepturile și libertățile fundamentale ale cetățenilor, suveranitatea, independența, unitatea și integritatea teritorială a României.

Jur să-mi îndeplinesc cu onoare și fidelitate mandatul încredințat de popor.

Asa să mă ajute Dumnezeu!"

Jurământul de credință se poate depune și fără formula religioasă, aceasta putând fi înlocuită cu formula: "Jur pe onoare și conștiință", care prefătează jurământul.

Articolul 187

(1) După validare, pe durata exercitării mandatului, senatorilor li se eliberează legitimația de membru al Senatului, semnată de președintele acestuia.

(2) De asemenea, senatorii vor avea un însemn distinctiv al calității lor de reprezentanți ai poporului, cu dreptul de a-l purta pe toată durata exercitării mandatului. Modelul însemnului se stabilește de către Biroul permanent, iar cheltuielile pentru confecționarea acestuia se suportă din bugetul Senatului.

(3) Legitimația și însemnul se pot păstra de senator după încetarea mandatului, cu titlu evocativ.

(4) Pe durata exercitării mandatului, senatorii și membrii lor de familie beneficiază de pașaport diplomatic.

Articolul 188

(1) Calitatea de senator încetează la data întrunirii legale a Senatului nou-ales, precum și în caz de demisie, de pierdere a drepturilor electorale, de incompatibilitate ori de deces.

(2) În cazul în care un senator demisionează, el poate reveni asupra demisiei până la publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea I, a hotărârii Senatului de vacantare a mandatului, dacă următorul propus pe lista formațiunii din partea căreia a candidat nu a fost validat în plen.

Articolul 189*)

(1) Pentru exercitarea mandatului de senator, în circumscripțiile electorale se organizează, pentru fiecare senator, câte un birou senatorial, având ca personal încadrat un șef de birou senatorial, un secretar și un sofer, personal care face parte din aparatul Senatului.

(2) Încadrarea personalului birourilor senatoriale se face cu contract de munca pe durata determinată, de secretarul general al Senatului, la propunerea senatorilor în cauză.

(3) Pe timpul cât îndeplinește această activitate, personalul angajat se consideră detașat sau, după caz, transferat în interesul serviciului, în condițiile legislației muncii.

(4) Contractul de munca al personalului birourilor senatoriale încetează la cererea senatorului sau, în cazul în care titularului mandatului îi încetează calitatea de senator, la data la care noul titular solicită aceasta.

Notă CTCE

*) Notă CTCE:

Prin [DECIZIA CURȚII CONSTITUȚIONALE nr. 317 din 13 aprilie 2006](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 446 din 23 mai 2006, s-a constatat că prevederile art. 189 sunt neconstituționale.

Prin urmare, în conformitate cu art. 147 alin. (1) din CONSTITUȚIA ROMÂNIEI republicată în MONITORUL OFICIAL nr. 767 din 31 octombrie 2003 dispozițiile din legile și ordonanțele în vigoare, precum și cele din regulamente, constatate ca fiind neconstituționale, își încetează efectele juridice la 45 de zile de la publicarea deciziei Curții Constituționale dacă, în acest interval, Parlamentul sau Guvernul, după caz, nu pun de acord prevederile neconstituționale cu dispozițiile Constituției. Pe durata acestui termen, dispozițiile constatate ca fiind neconstituționale sunt suspendate de drept.

În consecință, dispozițiile art. 189 au fost suspendate în intervalul 23 mai-6 iulie 2006, iar începând cu data de 7 iulie 2006 acestea și-au încetat efectele juridice.

Articolul 190*)

(1) Senatorii primesc drepturile bănești, potrivit legii.

(2) Senatorii primesc indemnizația lunară și celelalte drepturi, începând cu data intrării în exercițiul mandatului și până la încetarea acestuia.

Notă CTCE

*) Notă CTCE:

Prin [DECIZIA CURȚII CONSTITUȚIONALE nr. 317 din 13 aprilie 2006](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 446 din 23 mai 2006, s-a constatat că prevederile art. 190 sunt neconstituționale.

Prin urmare, în conformitate cu art. 147 alin. (1) din CONSTITUȚIA ROMÂNIEI republicată în MONITORUL OFICIAL nr. 767 din 31 octombrie 2003 dispozițiile din legile și ordonanțele în vigoare, precum și cele din regulamente, constatate ca fiind neconstituționale, își încetează efectele juridice la 45 de zile de la publicarea deciziei Curții Constituționale dacă, în acest interval, Parlamentul sau Guvernul, după caz, nu pun de acord prevederile neconstituționale cu dispozițiile Constituției. Pe durata acestui termen, dispozițiile constatate ca fiind neconstituționale sunt suspendate de drept.

În consecință, dispozițiile art. 190 au fost suspendate în intervalul 23 mai-6 iulie 2006, iar începând cu data de 7 iulie 2006 acestea și-au încetat efectele juridice.

Articolul 191*)

Pe durata exercitării mandatului de senator, contractul de munca al acestuia se suspendă, cu excepția cazurilor în care Biroul permanent decide altfel, la cererea Senatului și cu avizul unității și al Comisiei juridice, de numiri, disciplină, imunități și validări a Senatului.

Notă CTCE

*) Notă CTCE:

Prin [DECIZIA CURȚII CONSTITUȚIONALE nr. 317 din 13 aprilie 2006](#), publicată în MONITORUL OFICIAL nr. 446 din 23 mai 2006, s-a constatat că prevederile art. 191 sunt neconstituționale.

Prin urmare, în conformitate cu art. 147 alin. (1) din CONSTITUȚIA ROMÂNIEI republicată în MONITORUL OFICIAL nr. 767 din 31 octombrie 2003 dispozițiile din legile și ordonanțele în vigoare, precum și cele din regulamente, constatate ca fiind neconstituționale, își încetează efectele juridice la 45 de zile de la publicarea deciziei Curții Constituționale dacă, în acest interval, Parlamentul sau Guvernul, după caz, nu pun de acord prevederile neconstituționale cu dispozițiile Constituției. Pe durata acestui termen, dispozițiile constatate ca fiind neconstituționale sunt suspendate de drept.

În consecință, dispozițiile art. 191 au fost suspendate în intervalul 23 mai-6 iulie 2006, iar începând cu data de 7 iulie 2006 acestea și-au încetat efectele juridice.

Secțiunea a 4-a

Concedii, absente, demisii

Articolul 192

Nici un senator nu poate lipsi nemotivat de la ședințele Senatului sau ale comisiei din care face parte ori de la celelalte activități specifice îndeplinirii mandatului de senator.

Articolul 193*)

- (1) Concediile se acorda pentru motive de boala sau interese personale.
- (2) Concediile de boala se acorda pe baza certificatului medical.
- (3) Pentru interese personale se pot acorda, in timpul unei sesiuni, cel mult 8 zile de concediu cu plata indemnizatiei, iar peste aceasta durata, concedii fara plata, care se pot efectua integral sau in mai multe transe. Concediile pana la 4 zile se aproba de președintele Senatului, iar cele cu o durata mai mare de 4 zile, de catre Biroul permanent.
- (4) Fiecare cerere de concediu pentru interese personale va avea menționat, de catre unul dintre secretarii Senatului, numărul zilelor de concediu efectuate de senatorul respectiv.

Notă CTCE

*) Notă CTCE:

Prin [DECIZIA CURȚII CONSTITUȚIONALE nr. 317 din 13 aprilie 2006](#), publicata in MONITORUL OFICIAL nr. 446 din 23 mai 2006, s-a constatat ca prevederile art. 193 sunt neconstituționale.

Prin urmare, in conformitate cu art. 147 alin. (1) din CONSTITUȚIA ROMÂNIEI republicata in MONITORUL OFICIAL nr. 767 din 31 octombrie 2003 dispozițiile din legile si ordonanțele in vigoare, precum si cele din regulamente, constatate ca fiind neconstituționale, isi inceteaza efectele juridice la 45 de zile de la publicarea deciziei Curții Constituționale daca, in acest interval, Parlamentul sau Guvernul, dupa caz, nu pun de acord prevederile neconstituționale cu dispozițiile Constituției. Pe durata acestui termen, dispozițiile constatate ca fiind neconstituționale sunt suspendate de drept.

In consecinta, dispozițiile art. 193 au fost suspendate in intervalul 23 mai-6 iulie 2006, iar începând cu data de 7 iulie 2006 acestea si-au încetat efectele juridice.

Articolul 194

- (1) Senatorii pot demisiona prin cerere scrisa, adresata președintelui.
- (2) Președintele Senatului, in sedinta publica, intreaba senatorul daca stăruie in cererea de demisie si, daca răspunsul este afirmativ ori daca senatorul nu se prezinta pentru a răspunde, cu toate ca a fost înștiințat, declara locul vacant.

Secțiunea a 5-a

Deontologia parlamentara; abateri si sancțiuni

Articolul 195

Constituie abateri disciplinare săvârșite de senatori următoarele fapte, daca, potrivit legii, nu constituie infracțiuni:

- a) încălcarea dispozițiilor privind îndatoririle senatorului prevăzute de Constituție si de legea statutului deputaților si al senatorilor;
- b) încălcarea jurământului de credinta;
- c) nerespectarea prevederilor Regulamentului Senatului;
- d) exercitarea abuziva a mandatului de senator;
- e) comportamentul injurios sau calomniator la adresa unui parlamentar ori a altui demnitar in ședințele de plen, de comisii sau de birou ori in afara acestora, dar cu privire la exercitarea mandatului de senator;
- f) absentarea, nemotivata si in mod repetat, de la lucrările Senatului.

Articolul 196

Abaterile de la deontologia parlamentara se sanctioneaza cu:

- a) atenționare;
- b) chemarea la ordine;
- c) retragerea cuvântului;
- d) îndepărtarea din sala pe durata ședinței;
- e) avertisment public - scris.

Articolul 197

- (1) Abaterile si sancțiunile prevăzute la art. 195, respectiv la art. 196 lit. a)-d), se constata si se aplica de catre președintele de sedinta sau, dupa caz, de președintele comisiei senatoriale.
- (2) Sancțiunile prevăzute la art. 196 nu pot impiedica exercitarea dreptului la vot.

Articolul 198

- (1) Președintele Senatului poate, înainte de a chema la ordine un senator, să îl invite să-și retragă sau să explice cuvântul care a generat incidente și care ar atrage aplicarea măsurii.
- (2) Dacă expresia întrebuintată a fost retrasă sau regretată ori dacă explicațiile date sunt apreciate de președinte sau de senatorul vizat ca satisfăcătoare, măsura nu se mai aplică.
- (3) În cazul în care, după chemarea la ordine, senatorul continuă să se abată de la prezentul regulament, președintele Senatului îi va putea retrage cuvântul, iar dacă persistă, îl va îndepărta din sală.

Articolul 199

- (1) Pentru menținerea ordinii în ședințele comisiilor, președinții acestora au aceleași drepturi ca și președintele Senatului și pot aplica măsurile prevăzute la art. 196 lit. a)-d).
- (2) În cazul în care un senator săvârșește abateri deosebit de grave, președintele comisiei va suspenda ședința și va aduce cazul la cunoștința președintelui Senatului, care îl va supune Biroului permanent.

Articolul 200

- (1) Abaterile care implică aplicarea sancțiunii prevăzute la art. 196 lit. e) se constată de Comisia juridică, de numiri, disciplină, imunități și validări a Senatului, la sesizarea unui grup parlamentar din Senat sau a unui senator. Sesizarea se adresează președintelui Senatului.
- (2) Comisia juridică, de numiri, disciplină, imunități și validări soluționează sesizarea înaintată de președintele Senatului, în termen de 30 de zile de la data înregistrării acesteia la comisie. Soluția comisiei se ia cu votul majorității membrilor prezenți, în ședință secretă.
- (3) Raportul comisiei se înaintează de îndată, împreună cu dosarul cauzei, Biroului permanent al Senatului.
- (4) Biroul permanent soluționează cauza în termen de 7 zile de la data primirii raportului, împreună cu dosarul cauzei. Hotărârea Biroului permanent se prezintă în ședință publică a plenului Senatului.
- (5) Împotriva hotărârii Biroului permanent al Senatului petiționarul sau senatorul sancționat poate face contestație în termen de 15 zile de la data comunicării acesteia.
- (6) Contestația se soluționează de către plenul Senatului, în termen de 30 de zile de la înregistrarea acesteia, cu votul majorității senatorilor prezenți, în ședință secretă.
- (7) Hotărârea plenului Senatului, dată asupra contestației, este definitivă și executorie și se aduce la cunoștință publică în ședință de plen.

Articolul 201

Senatorul sancționat disciplinar pe baza prevederilor art. 196 lit. e) nu poate reprezenta Senatul în relațiile interne și externe ale acestuia, pe o perioadă de 3 luni de la data rămânerei definitive a sancțiunii.

Articolul 202

Sancțiunile prevăzute de art. 196 se aplică pentru fiecare abatere în parte și se cumulează aritmetic.

Capitolul V Serviciile Senatului

Articolul 203

- (1) Serviciile Senatului sunt conduse de secretarul general al Senatului, ajutat de un secretar general adjunct.
- (2) Secretarul general și secretarul general adjunct sunt numiți de Senat, pe durata legislaturii, la propunerea Biroului permanent.
- (3) Secretarul general și secretarul general adjunct pot fi revocați la propunerea Biroului permanent sau a cel puțin 30 de senatori. Propunerea de revocare poate fi formulată o singură dată în cursul unei sesiuni ordinare.
- (4) Secretarul general este ordonator principal de credite și, în îndeplinirea atribuțiilor sale, emite ordine.

Articolul 204

- (1) Senatul aprobă bugetul propriu înaintea dezbaterii bugetului de stat și îl înaintează Guvernului în vederea includerii în bugetul de stat. Execuția bugetului propriu este aprobată de plenul Senatului după verificarea de către chestorii Senatului.
- (2) Dotarea Senatului cu mijloace de transport auto și modul de utilizare a acestora, precum și cheltuielile de protocol se stabilesc prin norme aprobate de Biroul permanent, în limita sumelor prevăzute în bugetul anual.

Articolul 205

- (1) Folosirea colaboratorilor pentru lucrările Senatului, ale comisiilor și pentru unele activități ale serviciilor Senatului se aprobă de Biroul permanent.
- (2) Indemnizația colaboratorilor, în limitele stabilite de lege, se propune de beneficiarul colaborării și se ordonantează de secretarul general al Senatului.

Capitolul VI

Dispoziții tranzitorii și finale

Articolul 206

(1) Dacă Senatul adoptă, în condițiile art. 155 alin. (1) din Constituția României, republicată, un proiect de lege sau o propunere legislativă într-o redactare diferită de cea adoptată de Camera Deputaților, președintele Senatului, de acord cu președintele Camerei Deputaților, inițiază procedura de mediere. În același mod se procedează și în cazul în care Camera Deputaților adoptă un proiect de lege sau o propunere legislativă într-o redactare diferită de cea adoptată de Senat.

(2) În acest scop, Biroul permanent va propune Senatului un număr de 7 senatori, urmărindu-se respectarea principiilor prevăzute la art. 45.

(3) Senatorii stabiliți de Senat prin votul deschis al majorității senatorilor prezenți, împreună cu deputații desemnați de Camera Deputaților, potrivit regulamentului propriu, formează comisia de mediere.

(4) Cvorumul regulamentar al ședințelor de mediere este asigurat numai în prezența a cel puțin 4 senatori dintre membrii comisiei de mediere a Senatului.

Articolul 207

(1) Comisia de mediere se reunește la convocarea președintelui comisiei sesizate în fond de la Camera care a adoptat ultima proiectul, la sediul acesteia, și stabilește regulile după care își va desfășura activitatea, inclusiv termenul în care urmează să prezinte raportul.

(2) Reprezentanții Senatului în comisia de mediere au competența de a examina și de a hotărî, împreună cu cei ai Camerei Deputaților, numai asupra redactărilor diferite adoptate de Camera Deputaților la textele adoptate de Senat și se vor pronunța, în aceste limite, asupra redactărilor diferite, putând adopta fie una, fie cealaltă dintre redactări sau un text comun.

(3) Conducerea lucrărilor comisiei de mediere se realizează prin rotație de către un senator și un deputat, stabiliți de aceasta.

(4) Hotărârile comisiei de mediere se iau cu acordul majorității membrilor acesteia.

Articolul 208

(1) Activitatea comisiei de mediere încetează odată cu depunerea raportului.

(2) Raportul comisiei de mediere se înscrie pe ordinea de zi a Senatului, urmându-se procedura prevăzută la art. 84-112, sau, după caz, pe ordinea de zi a ședințelor comune ale Camerelor Parlamentului, potrivit procedurii prevăzute în regulamentul ședințelor comune.

(3) Se supun la vot numai soluțiile propuse de comisia de mediere, diferite de cele adoptate inițial de către Senat. În toate cazurile, raportul comisiei de mediere se aprobă potrivit procedurii și cu majoritatea de voturi necesară adoptării legii în formă finală.

(4) În cazul în care comisia de mediere nu ajunge, în termenul stabilit, la un acord cu privire la textele aflate în divergență sau dacă una dintre Camere nu aprobă raportul comisiei de mediere, textele aflate în divergență se supun dezbaterii în ședința comună a celor două Camere, potrivit regulamentului acestor ședințe.

Articolul 209

Dacă ambele Camere ale Parlamentului își însușesc textul legii în forma propusă de comisia de mediere, se va proceda conform art. 140.

Articolul 210

Constituționalitatea prezentului regulament poate fi verificată de către Curtea Constituțională, la cererea președintelui Senatului, a unui grup parlamentar sau a cel puțin 25 de senatori.

Articolul 211

Prevederile art. 30-32 se pun în aplicare numai după 25 de zile calendaristice de la data publicării acestuia în Monitorul Oficial al României, Partea I.
